No 273 (139) 1908

TAMPEREEN SANOMAT

Tiistaina marraskuun 24 p. — Kuusi kertaa viikossa ilmestyvä aamulehti — 44:ljä vuosik.

KONTTORI: Aleksanterink. 22. Av. 8—6. Taloudenhoitaja tavataan varmimmin klo 10—8 ja 5—6 ?
KIRJAPAINO piharakennuksessa.
TELEFOONIT:
Uutisosasto . 1014 | Taloud. hoit. 1017
Päätoimittaja } 918 | Konttori 917
Toimituksih- } | Kirjapaino 529
teerit . . . } | Piirihallinto 1014

6 p. painoksen tilaushinnat Tampereella ja maaseudulla, asiamiehiltä tahi
Lehden konttorista tilattuna: 1/1 v. Smk. 10:—. 1/2 „ „ 5:—. 1/4 „ „ 2:50. 1 kk. „ 1:—.
Postista tilattuna: 1/1 v. Smk. 11:—. 1/2 „ „ 5:50. 1/4 „ „ 3:—. 1 kk. „ 1:—.
Vuosiliite ovat kaikki tilaushinnat samat kuin Suomessa.
Ulkomailla: 1/1 v. 25 mk., 1/2 v. 12:50, 1/4 v. 6:25, 1 kk. 2:80.

TOIMITUS: Kyösti Kanniainen. Vastaava toimitt., tavataan toimist. 1—3
Pontus Artti. John Zidbäck. Anton Sinikallio.
TOIMISTO Aleksanterinkatu 22. Avoinna 12—1/2 4 ja 1/2 5—1/2 9.

Ilmotushinnat ovat tekstin edellä 9 penniä ja tekstin jälkeen 7 penniä millimetrilta. Sisäsivulle vaadittavista ilmoituksista laskemaan 20 prosin korotus ja etusivun pohjahinta. Määrätyille paikoille vaadittavista ilmoituksista 10 prosin korotus ulkosivulla. Kuoleman ilmotukset vähintäin 3 mk ja jokaisesta värsystä taki surusanoin ilmottamisesta 1 mk. lisää. Kittokseta 1:50, Syntymä-, Kihlaus- ja Vihkimä ilmoituksista 2 mk. Vähin ilmoitusmaksu on ennen tekstiä 90 penniä ja jälkeen tekstin 60 penniä. Väkijuomailmoituksia ei otata. Seisovista ilmotuksista myönnetään alennusta. Valhetoilmotuksia välistetään kaikkiin lehtiin.
Ilmotuksia ja tilauksia otetaan, paitsi konttorissa, myöskin Hasvannan tupakkakauppassa, kosken ilmoituksella, Kauppakadulla.

3 p. painoksen tilaushinnat ovat Tampereella ja maaseudulla, postissa, asiamiehillä ja kontt. tilattaessa 1/1 v. Smk. 5:50. 1/2 v. Smk. 3:50. 1/4 v. Smk. 2:75. 1 kk. „ —:60
Yksityisnumerot 10 penniä.
Kotiinkanto 6-päiväisestä 1 mk. ja 3-päiväisestä 50 p. vuodessa.
Lehti ilmestyy klo 5 aamulla.

Kurssit.

Suomen pankki marrask. 23 p. 1908

		Hyvätunnustus Smk.	Ostokurssi Smk.
Pietari	l. m.	265: 70	263 70
	90 pp.	—:—	260: —
Lontoo	l. m.	25: 37	25: 21
	90 pp.	—:—	25: 04
Berlin	l. m.	101: 10	100 10
	90 pp.	—:—	99 50
Antwerpen	l. m.	100: 70	99 70
	90 pp.	—:—	99 10
Kööpenh.	l. m.	124: —	122: 40
	90 pp.	—:—	122: 40
Tukholma	l. m.	124: —	122: 40
	90 pp.	—:—	122: 40
Helsinki	l. m.	124: —	122: 40
	90 pp.	—:—	122: 40
Pariisi	l. m.	124: —	122: 40
	90 pp.	—:—	122: 40
Amsterdam	l. m.	210: 50	—:—
	90 pp.	—:—	207: —
Tukholma		129: 50	128: 70
Kristiania		129: 50	128: 70
Göteborg		129: 50	128: 70

Tampereen Säästöpankin tulokset ovat:

Uutisosasto	1014
Päätoimittaja } Toimituksihteerit }	918
Taloudenhoitaja	1017
Konttori	917
Kirjapaino	529
Piirihallinto	1014

Päivälista.

Avoinna on joka arkipäivä:

Rahatoimikamari klo 10—2 päiv.
Maistraatin kanslia 10—2 päiv.
Tullikamari ja pakkahuone pidetään avoinna taukotuun 1 p:stä marrastuun 1 p:ään 9—3. marrastuun ajan 9—2. muun ajan vuotta 10—2. Sitäpaitsi on tullikamari laskujen maksamista ja pakkahuone tavaroiden uloskantamista varten hyv. loka- marras- ja joulukuun aavinna puoli tuntia yli määrätyn ajan.
Rautatien tavaratoimistot pidetään avoinna: menewiin tavaroin toimisto klo 8 aam.—6 ilalla, tulewain tavaroin toimisto klo 8 aam.—6 ilalla, paketti- ja pikatavaratoimisto klo klo 8 aam.—6 ilalla sekä ajemakonttori kiertomatkapiletien tilausta varten klo 8 aam.—6 ilalla. — Sunnuntaisin ja juhlapäivinä otetaan wastaan ja annetaan ulos ainoastaan pikaantuwaa tawaraa klo 8—9 aamulla.
Kirkkokonttori 9—12 a.-p.
Siintarpeiden tarkastusasema aamusin klo 8—10, Kauppahallitalossa. Telef. 889
Kerwehyshoitolautakunnan toimisto av. 12—2. Ensim. kaupunginlääkäri tavat. 1—2.
Kaupunginvoudin konttori klo 9—11 a.-p. kauppahallitalossa.
Kaupungin insinöori tavat. klo 10—12.
Kaupungin arkkitehti tavat. klo 10—11.
Kaupungin sähkölaitoksen tuhin. tavat. klo 10—11.
Tampereen rakennustoimisto 12—12.
Köyhäinhaamanjaja: waltuustoimikunnassa ½1—½2 päiwällä.
Holhoustautakunta klo 1—2 päiwällä Waltuuston kanslissa.
Waltuuston kanslia: Kaupungintalolla klo 1—2 päiwällä.
Kaupunginpalwelijain konttori Raastuwanmäkeen edustushuoneessa av. klo puoli 8—10 a.-p.
Maiwaishoitohallituksen wirkahuone kaupungin talossa awoinna klo 10—2 a.-p.
Matkuten rokotus joka torstai klo 10—12 a.-p. Kuninkaank. 38, käynti pihan puol.
Tampereen Säästöpankki. Awoinna joka arkipäiwä 12—3 päiw. perjantaisin ja lauwantaisin 8—8 i.-p.
Yleinen sairashuone, Kauppak. 48—50, otetaan sairaita wastaan 1—2 päiw. maikeissa taudin laatuisissa muinakin aikoina.
Kulkutautisairaala, Koulut. 3 Kulkutautisia sairaita wastaan otetaan lääkärin määräyksestä joka aika päiwästä.
Kaupungin lainkantijasto awoinna joka arkipäiwä klo 8—puoli 9, paitsi lauwantaisin klo puoli 8—3. Puutarhak. 28. Suomenkielisto awoinna joka arkipäiwä klo 10—a.-p. —4 i. p. Käynti lukusalista.
Kaupungin lukutuwat: I Puutarhak. 28 II Wiinitankatu 18; III Moisiontaku 33; IV Amurinkatu 7, ovat awoinna klo 10:stä aamulla klo 9:ään ilalla.
Kansalaisten tarkastaja on tawattawissa klo 7—8 a.-p.
Ruotsin Miesten Kristil. Yhd. awoinna joka päiwä klo 6—9 i.-p. Hospits Emmaus.
Kansalaisten tarkastaja on koulukäsissä tawattawissa koulupäiwinä Kauppahallitalossa, Hämeenkatu 19, kello puoli 12—puoli 1 päiwällä.
Kansalaisluokkien on tawattawissa koulu tarwehoppia koskeissa ykstöä Kiesjaarin koulun siivoiemuksessa joka istupäiwä klo 6—7 ilalla; käynti Hehtitustaulta, ylin kerros.
Hämeen Museo Näyttämössä arkipäiwinä klo 10—5; sunnuntaisin klo 10—2.

Postikonttori pidetään awoinna:

10 p:stä lokak. 1908:

Toimisto kirjeiden ja kirjattomien lähetysten wastaanottoa ja postimerkkien myyntiä warten klo 8 a.-p. — 8,30 i.-p.
Toimisto lähtewien kirjeiden, wakuutettujen, wapaakirjelähetysten ja pakettien wastaanottoa warten klo 8,30 a.-p. — 8,30 i.-p.
Kaikenlaatuisia postilähetyksiä ulosannetaan klo 8,30 a.-p. — 8 i.-p. ja klo 8—8,30 i.-p.
Toimisto postisäästöpankkia, postiosoitusta ja sanomalehtitilausta warten klo 8,30 a.-p. — 8,30 i.-p.
Waluutua, kirjeinkirjoitusta ja wapaakirjelähetyksiä sekä paketit ovat kuitenkin lähettämät maanantaisin klo 1,05 i.-p. etelänpäin wiimeistään klo 12 päiw.
Klo 1,25 i.-p. pohjoiseen wiimeistään klo 12 päiw.
Klo 1,18 i.-p. Berlin wiimeistään klo 12 päiw.
Klo 5,57 i.-p. etelänpäin wiimeistään klo 4,30 i.-p.
Klo 8,10 i.-p. Berlin wiimeistään klo 6,30 i.-p.
Maapostille Laitsoon ja Ylöjärwelle Westjärwelle, Uitsalahdelle, Nämmenniemelle, Birkalaan klo 1,45 i.-p.

Sunnuntaina ja juhlapäiwinä:

Toimisto kirjeiden kirjeinkirjoittamattomien lähetysten wastaanottoa ja postimerkkien myyntiä warten klo 8,30—10,30 a.-p. ja 2,30—4,30 i.-p.
Toimisto menewiin lähetyksiä warten klo 8,30—10,30 a.-p.
Toimisto tulleiden postilähetysten uloksiaa warten klo 8,30—10 a.-p. ja klo 5.
Kirjeiaatikot tyhjennetään joka päiwä 8,30—8 i.-p.
Toimisto säästöpankin ja postiosoitusta ja sanomalehtitilausta warten klo 8,30—10,30 a.-p.
Klo 10,30 a.-p. 2,15 i.-p. ja klo 6,30 ilalla sekä kitkaitsi Scheelen apteekin ja Sumelkufen talon kulmassa olewat laatikot tyhjennetään postia kuljetettaessa rautatieasemalle. Postikonttorin seinään kiinitetyt kirje- ja rittifibelaatikot tyhjennetään wiimeistään wähän ennen postien lähtöä ja rautatieaseman laatikot 10 min. ennen postijunien lähtöä.

Ammattimaan postiasema
pidetään awoinna:

Arkipäiwinä: Klo 9—12 a.-p. ja 3—4 i.-p. Sunnuntaina ja juhlapäiwinä klo 8—10 a.-p.

Pispalan postiasema
pidetään awoinna:

Arkipäiwinä: Klo 11—12 a.-p. klo 2,30—4,30 i.-p. ja 7—8 i.-p. sunnuntaina ja juhlapäiwinä klo 9,30—4,30 i.-p.

Tuhannuskylän postiasema
pidetään awoinna:

Arkipäiwinä: Klo 9—11 a.-p. 2—4 i.-p. Sunnuntaina ja juhlapäiwinä klo 9—11 a.-p.

Tampereen rautatieaseman postiasema pidetään awoinna:

Arkipäiwinä: Klo 11—1,25 päiw. klo 4,30—8 i.-p.
Sunnuntaina ja juhlapäiwinä klo 12,25—1,25 päiw. ja klo 4,50—5,50 i.-p.
Huom. Sitäpaitsi lähetysten wastaanottoa lakkaa 10 min. ennen junain lähtöä.

Kirjeet kannetaan kotiin:

Arkipäiwinä:
Kaupungissa 8 a.-p. 2 i.-p. ja 6,15 i.-p. kirjeinkirjoitusta ja klo 8,30 a.-p. 2 ja 6,15 i.-p. arwopostia.
Lapinniemelle ja Kärwentiwulle klo 8 a.-p. klo 2 i.-p.
Pispalaan ja Pyynikille klo 8 i.-p.
Sunnuntaina ja juhlapäiwinä: Klo 2 i.-p.

Maapostit lähtewät:

Kämmenniemeltä maanantaina, tiistaina, torstaina, perjantaina ja lauwantaina klo 8 i.-p.
Teiskoon maanantaina, tiistaina, torstaina, perjantaina ja lauwantaina klo 2 i.-p.
Yläjärwelle maanantaina, tiistaina torstaina, perjantaina ja lauwantaina klo 2 i.-p.
Aitolahdelle klo 2 i.-p.
a) Kurjenhuskautena (1 p:stä lokakuuta 1 p:ään marrask.) joka päiwä.
b) Kelirikon aikana marras- ja toukokuussa maanantaina, tiistaina, torstaina ja lauwantaina
c) talwiaikana (1 p:stä joulukuuta 1 p:ään toukokuuta) muina wiikonpäiwinä paitsi sunnuntaina.
Pirkkalaan joka päiwä klo 8,15 i.-p.

Ammattiosoitteita.

Asianajajia:

Einar Akimov ja Yrjö Palkkinen Asianajotoimisto, Hämeenkatu n:o 20. Kons. Ainastaan tehty 9—2 ja 5—1/2 7

von Bonsdorff & Sahlberg Avoinna 9—2, 5—7. Puhelin 10 04. W:m Sandbergin talo.

Procopé & Soivio Avoinna 9—2 ja 5—7.

Gummerus & Björkstén Kauppakatu 3 b. Avoinna 9—2

Werner Palander ASIANAJO TOIMISTO Kauppatori 7. Sähköjä: varatuomari W. Palander ja K. Kallio.

Tampereen Sähköjohtoliike, Eskelinin talo Suomenkatu.

Asianajajia Helsingissä:

Heikki Ritavuori lakit. kons. Aleksanterink. 19 av. 10—4

Castrén & Snellman, Aleksant.-k. 42. tel. 735 j. 2279.

Fredrik Thuring, Asianajo- ja liike toimisto, E. Esplanaadink. 8, 10—1/2 4, tel. 5112 & 1218

Asianajajia Turussa:

Turun Lakiasiain Toimisto. Omist. Antti Mikkola, lakit. kand.

Vakuutusedustajia:

G. W. OSONEN VAKUUTUS-KONTTOORI. Hämeenkatu 9. Telef. 530. Konttoriaika 9—3, 4—7.

Suomalainen Yleisöinen vakuutusyhtiö perustettu 1827

Palo- ja tapaturmavakuutuksia. Asiamies: ARNE ENGSTRÖM. Konttori Hämeenkatu 7, Telef. 682.

Patria Tapaturmavakuutus O.-Y. Fedr Procope & Co:, Pääasiamies; Rob. Wittingja Arth. Laurent

Hierojat ja sairasvoimistelijat:

Eliel Hymander Valtion talo Telef. 11 39.

Anna Malin Lääkinenkatu 21, 10—11 ja 3—4, telef. 1002.

M. Palo Lääkinenk. 29 telef. 813. Dunderbergin talo (myöskin kasvojen hierontaa).

SANDRA KOSKINEN, Mustanl. k. 20, t. 760.

Luokkiokkaanlikkeitä:

Tampereen Luokkiokkaanliike Kaivok. 29 Puhelin, Telef. 555

Kirjureitamoja:

Vilh. Nyberg Kirjureitamo Hallitusk. 16 Tampere. Tel. 1169.

J. F. Bae Paperi- ja Kovistarp. kauppa Suomenkatu 12. Puhelin 618.

Matkustuskoteja:

Raittiusravintola KALEVA, huoneita matkustaville Hämeenk. 10, t. 788.

Pellavatehtaank. 19, om. Agnes Helin Puhel. 1087

„Pellervo" matkailijakoti Rautatienk. n:o 8. Puhelin 822.

Kahviloita:

Kahvila IRIS Hämeenkatu n:o 8, Puhelin 581.

TAMMERFORS TYPVAR, TOIS. avoinna klo 10—3 a.-p., maistelle, ja 4—8 i.-p. maistelle. Om.: Läns. [illegible] 4 Telef. 484.

Räätälilikkeitä.

Aug. Kunnas Räätälinliike Satakunnank. 7, tel. 716

K. K. SARLUND'in Suom. amer. Räätälinliike Puntarhakatu n:o 14. Telefoni 7 23

K. Mäki, Tammelank. 1, valmistaa Pukuja ja palttoita omista ja teetäkään kankaista halvimmalla. Työn hyvyys ja sopivaisuus taataan. 6005

Palttoita pukuja, palttoo- ja pukukankaita miehille. Naisille sakettia ja kankaita uusissa malleissa. Kesäwaymyymälässä Hämeenk. 18 telef. 114. J. K. Mäki.

Leipurliikkeitä:

K. V. LEHTIMÄKI, Mustanlahdenk. 7.

Huonekalulikkeitä:

I. S. Kiminki Huonek. liike. Puutarhak. 29, tel. 669.

Tamp. Uusi Huonekalupaja Jusenius & Tanner. Papink. 12. Puh. 573.

Huonekalu- ja sorvausteosten kauppa V. VALINEN, Kuninkaankatu 18. Ilmankin vastaan otetaan.

Lääkäreitä:

af Hällström, Kauppat. 21. 9—11 ja 5—6.
Ahlman, J. puistok. 29. 9—11, 5—1/2 7.
Björkqvist, Kauppak. 9, 1/2 9—12; 6—7.
R. Eurelius, Kauppak. 2, 9—11, 1/2 6—7.
Freidenius, Molinin talo 1/2 9—11, 4—5, pyh. 9—11. (Lääk. taut. ja wenee.)
K. Grönholm, Itäinenk. 26, ark. 9—11 ja 6—7.
K. A. Heffström, Hämeenk. 23. ark. 9—12.
Jonson, Mustanlahdenk. 24, arkip. 9—11 a.-p.
Nyman, Kauppatori 7, 8—11 ja 5-6. Pyh. 9—11. Sisä- ja lääk. taut. sekä wener.
G. W. Lybeck, Koskik. 5, hermo- ja sisätaut. kesäin, ja torst. 9—11 ja 5—7.
Mäkiylä, Kansallis Osake-Pankin talo 1/2 9—11, 1—2 ja 5—7. Telef. 1 18.
Anna Wikander, Hämeenkatu 23. 9—11, 6—7.
Wennerström, Hämeenk. 14; 9—11 ja 5—6. Pyh. 9—11.
Wirzenius, silmälääkäri, Itäinenk. 11. 9—11, 6—7.
Kaarlo Vallonen, kunnan ja rautatienlääkäri Toijalassa, klo 9—11 ja 1—2.

Hammaslääkäreitä:

Frenz, L., 9—12 ja iltapäivällä sopimuksen mukaan.
T. E. Rauwola, Kansj.-Pankin talossa Kauppak. 4. Arkip. 10—12. Puh. 9 74.
Gunnar Odin, Hämeenk. 21. 10—1 ja 1/2 5—1/2 6.
Carin Johansson, Väntinenk. 27, 11—12 paitsi lauwantaisin.

Eläinlääkäreitä:

M. Herwa, Aleksk. 33, puh. 1184, klo 10-1.
H. J. Halkila, Kangasalan kirkonkylässä (Helenius'en talo). Tawattawissa 7—11 a. p. Puhelin.

Ostakaa kaikki harjanne L. P. Myöhäsen harjaliikkeestä Satak.-katu 23.

Hotelleja:

Hotel Central Hotelli Hämeenk. 17

Tamp. Suomalainen Pallavatehtis. 23

Suomen Yhdys-Pankki
Perustettu 1862.
Omat varat noin 30,000,000:—
Ottaa rahaa korkoa kasvamaan
5 % maksetaan rahoista
Karttuvalla talletustilillä ja Talletustilillä muuttuvalla korolla
3 % hyvitetään juoksevalla tilillä.
Toimittaa kaikkia pankkialalle kuuluvia tehtäviä.
Toimia voidaan pankille antaa kirjeellisestikin.

Tampereen Sanomain Osakeyhtiö
Aleksanterink. 22 ▪ Kirjapaino ▪ Puhelin 529
Huom.! Saapunut uudenaikaisia Käyntikortteja, Surukirjeitä ja -kortteja, Vihkiäiskutsukortteja.

Kansallis-Osake-Pankki
maksaa korkoa talletuksille
6 kuukauden irtisanomisella 5 %
3 „ „ 4 1/2 „
2 „ „ 4 „
1 „ „ 3 1/2 „
vaadittaessa 3 „
Juoksevan tilin korko on 3 %
Säästökassatilin korko v. 1908 on 5 %. 160

MOLIN'in Apteekki
on muutettu
Kommers'in taloon Hämeenkadun ja Kauppatorin kulmassa.
Sisäänkäynti Kauppatorilta. 5297

Tamp. Sanomain konttori
wiittaa ilmotuksia kaikkiin lehtiin ja aikakauskirjoihin. Yksi kuittikirjotus ja yksi tasku ari lehtiin [illegible]

Kirkoll. ilmotuksia.

Asmul.
Tee-iltama
Lastensuojelun hyväksi
Luth. Rukoushuoneella ensi torstaina t. k. 26 p. klo 7 i.-p. Puhujina toht. Kalla, pastorit Vallenius ja Pettinen

Kuollut.

Katkeraisti kaivaten ilmoitan, että Herra kutsui työkönsä rakastetun vaimoni
Naima Erikka Väyrysen
(o. s. Hällfors)
joka rauhallisesti nukkui kuolon unen Noktassa marraskuun 16 p:nä 1908, 31 vuoden 9 kk. 7 p:ä jässä. Jättäen ikävöillä kaipaamaan paitsi minua 1 työn, 1 pojan, isän, äidin, 3 veljeä perheineen ynnä rukuisan sukulais- ja tuttavapiirin.
Edvard Väyrynen.
Mikä kaipaamme
Herran omia?
Tiedämmehän varmaan
Ettemme ole turvattomia
Siellä tapaamme kerran
Sekä omaisemme
Että Herran.
Nille vainajan kaukana oleville omaisille ja tuttaville ilmoitan jotka tahtovat tulla saattamaan hänen viimeiseen lepoonsa että hautaus tapahtuu t. k. 29 p:nä Pirkkalan hautausmaalla klo 9 aamulla. 7399

Jumala luoksensa kutsui rakkaan isämme
Jooseppi Kotilan
pitkällisen sairauden jälkeen nukkui hän ikuiseen uneen Kangasalla tämän kuun 22 p:nä klo 10 j. p. p. 1908. 78 ikävuodella. Kaivattuna meillä sekä muilta omaisilta ja ystäviltä.
Maria ja Kaari Katila.
Hautaus tapahtuu Lauwantaina Joulukuun 5 p:nä klo 1 päivällä 7485

Kokouksia.

Tampereen Teatterin arpajaistoimikunta
kokoontuu tänä iltana klo 6 Engströmin kahwilaan. 7433

Ilmotuksia.

J. K. Kyyhkysen
Taide-näyttely
Nättämössä. Auki klo 10—3. Pääsymaksu 1 mk

Huom! Huom!
C. Tennbergin Seur:n päällysvaate- ja lenkinsuojamos osastolla. 7238

Raittiusyhdistys Aamuruskon laulukörtin kirjoitetaan jäseniä tiistaina tämän kuun 24 p:nä klo 8 i. p. Raittiustalolla.

Lukijat, suokaa ostokseenne niitä liikkeitä, jotka ilmoittawat Tampereen Sanomissa.

Oppikursseja
Sairaanhoitajattariksi
aikoville
toimeenpannaan Hämeenlinnan lääninsairaalassa tulevan vuoden kuluessa. Kurssiin, joka on maksuton ja kestää 6 kuukautta, otetaan 6, 21 vuotta täyttänyttä oppilasta, joista 3 alkavat tammik. 3 p:nä 1909 ja 3 seuraavaa heinäk. 1 p:nä. Oppilaiden tulee hankkia kortteeri itselleen kaupungilla, mutta saavat ruuan ilmaiseksi sairaalassa. Omakätisesti kirjoitetut hakemukset, jotka sisältävät, hakemuksen, papintodistuksen, jäljennöksen koulutodistuksista (ylemmästä kansakoulusta), lääkärin todistuksen, missä pitää olla mainittu, että hakijalla on hyvä terveys, eikä ole yleisesti heikko, tulee ennen jouluk. 15 p:ää, mieluimmin personallisesti sisäänjättää kartoitettuina ylihoitajattarelle, joka tavataan sairaalassa kaikkina arkipäivänä klo 12 päivällä.
Hämeenlinnassa 20 p:nä marras. 1908.
Teodor Vichmann
7424 Sairashuoneen ylilääkäri.

Kaikki ilmotukset
Tampereen Sanomiin
pyydetään hyvänlaatuisesti tuomaan lehden konttoriin
ilmoitettava klo 6 ilalla.

Huveja.

Tampereen Teatteri
Keskiviikkona Marraskuun 25 p. 1908 klo 1/2 8 ill.
Alennetuin hinnoin
Yhteiskunnan tukeet.

O. Y. Maat ja Kansat
Elävien kuvien Teatterissa Hämeenk. 8
tulemme edelleenkin olemaan parhaat ja taiteellisimmat kuvat.
Tänän tassen uusi suuremmoinen OHJELMA
sisältäen paljon arvokasta katsottavaa. Erityisinkin tahdomme huomauttaa historiallisesta ja erittäin taiteellisesta näytelmästä:
Herttua Guisen murha.
Kappele, jonka Ranskan Akademian jäsen Henrik Lovedan on kirjoittanut on läpeensä jännittävä ja kaikkialla saavutettu mitä suurinta huomiota Comedie Francaisen esitämänä, jonka näytämöllä kuvammeovat otetut. — Esiintyvät henkilöt: Henrik III:s Ranskan kuningas, Katarina di Medicin nuorin poika, (Herr Le Bargy,) Herttua Guise katolisen puolueen johtaja ja „Pyhän Liiton" perustaja. Ranskan mahtavin mies h. genotti sodan aikana (hra Albert Lambert) Markiisitar De Noirmoutiers, Herttua Guisen rakastajatar (Mme R. Bonné) Kamari palvelija (m. Bovy), Ritareja ja aatelishenkilöitä. —
Tätä paitse on ohjelman huvittawasta puolesta myös huolta pidetty.
Hinnat eatiset!
O-y. Maat ja Kansat

Lopputanssiaiset
Kaupungintalossa
järjestää allekirjoittanut torstaina marrask. 26 p:nä klo 1/2 8 illalla.
OHJELMA:
Bebetanssi,
Krakoviak.
Merimiestanssi.
Tyrolilaistanssi.
Unkarilainen vengerka.
Yleinen tanssi.
Pilettejä à 2 mk. aikuisilta ja 1 mk. lapsilta ja koulunuorisolta saadaan tiistaista alkaen Lyytikäisen kirjakaupasta.
HUOM! Ravintola koulunuorisoa varten parvekkeella.
Aina Niska.

M. M. seuran kööri
antaa perjantaina Marraskuun 27 p:nä kello 8 1/4 j. pp.
KONSERTIN
Kaupungintalon juhlasalissa.
Pilettiä numeroittuja à 4:—, numeroimattomia à 3:—, sekä lehterille à 1:50, saadaan Keskiviikosta alkaen Lyytikäisen kirjakaupasta sekä sisäänkäytäwällä.

Commer'in Biografiateatteri
HUOM! Tämän viikon ohjelma voittaa kaiken mitä ennen on näytetty.
Lago Maggiore.
Luonnonkauneudestaan kuulu järwi on Alpien etelärinteellä ja käy sitä wuosittain tuhansittain matkailijoita ihailemassa.
Huom! Äskeisiä tapahtumia.
Ranskan presidentin Fallièresin käynti Tukholmassa 1908.
Kuninkaan edustalla, presidentti ja kuningas presidentin laiwalla y. m.
Tekojalat ? ? ?
Mustalaisyötön romaani.
Jännittävä kuva elämästä.
Ihana Biarritz.
Erittäin kaunis maisemakuva.
Laatikko wäkiwiinaa. Hullunkurinen.
Huom! Ylimääräinen kuva.
Tuhkimo.
Monioisinen satunäytelmä. Kaunein tarukuva mitä on näytetty.
HUOM! Tunnettu ja tunnustettu tosiasia on että meidän ohjelmamme aina ovat arvokkaimmat, siksi korkeimmat ja sitäpaitsi pisimmät mittunain kulussa voidaan esittä. 748

Seurahuone
Joka ilta kello 8 alkaen
ILTAKONSERTTI.
HUOM! Uusia taiteilijoita.

Tampereen Osake-Pankki
Osakepääoma Smk. 3,000,000.
Varavarasto Smk. 300,000.
Pääkonttori Tampereella
Haarakonttori Hämeenlinnassa
Korkein korko
Talletustileillä: 5 %
Juoksevalla tilillä: 3 %

Maanviljelysseurojen alueajako.

Maanviljelys- ja talousseurojen neljännen edustajakokouksen ohjelmassa oli muun muassa kysymys siitä, „mitä periaatteita ja näkökohtia on noudatettawa ja huomioonotettawa uusia maanviljelysseuroja perustettaessa ja niille waltioapua jaettaessa?" Tämä kysymys, joka oli Satakunnan maanviljelysseuran herättämä ja alustama, jätettiin kuitenkin raukeamaan. Tämä tulos aiheutui todennäköisesti siitä, ettei ollut esiintynyt sellaisia tapauksia, jotka olisiwat kehoittaneet puheenaiaisessa suhteessa holhoustointa harjoittamaan. Maanviljelijäimme ammattiliittoutumisen alueellinen kehitys jätettiin siis edelleenkin luontoperäisistä taloudellisista edellytyksistä riippuwaksi. Tämä menettely olikin aiwan oikea, sillä senkään jälkeen ei ole ilmennyt mitään sellaista, joka olisi tässä suhteessa erityisempiä toimenpiteitä kaiwannut. Tästä huolimatta on kuitenkin Satakunnan maanviljelysseura Maanviljelys- ja talousseurojen Keskusliiton eilen alkaneelle kokoukselle edellä mainitun kysymyksen uusinut näin kuuluwana: „eikö olisi tarpeen esittää joitakin yleispätewiä määritelmiä maanviljelys- ja talousseurojen aluejaon wakaannuttamiseksi?"

Mikäli kysymystä seuranneesta alustuksesta saattaa päätellä, lieneekin puheenalainen asia tällä kertaa aiheutunut lähinnä siitä, että parhaillaan on wireillä ehdotus Hämeenläänin maanviljelysseuran kahtia jakamisesta. Tämä hanke faisi siis Satakunnan maanviljelysseuran esittämän ponsien mukaan toteutua ainoastaan sillä ehdolla, että „tarkan ja monipuolisen tutkimuksen kautta on selwille saatu, että wanhat seurat owat kykenemättömämmät ajamaan sen seudun taloudellisia pyrintöjä kuin uusi" sekä että „Keskusliitto ottaessaan uusia seuroja jäseniksensä tarkoin harkitsisi niiden syntymiseen waikuttawia seikkoja ja pitäisi jäseneksi pääsyn ehtona, onko seura todellisen tarpeen waatima", jolloin uuden seuran olisi waltion awustuksetta ojotettawa olemisensa wälttämättömyys.

Meidän täytyy lausua ihmetelyjärjestystä koskewan määräyksen mukaan on ottanut käsitelläkseen kaikki Suomea koskewat haltisijille esitettäwät asiat. Jäseninä owat tässä komiteassa seuraawat henkilöt: Waltakunnankontrölööri Haritonoff, sama mies, joka oli jäsenenä helmikuun manifestia walmistawassa konferenssissa sekä siinä komiteassa, jonka Plehwe asetti Suomen perustuslakien kodifieerausta warten, joka komitea palkataan Suomen waroilla ja wielä tänäkin päiwänä on olemassa; kenraalikuwernööri Bobrikoff-wainajan entinen apulainen täällä Suomessa falaneuwos Deutrich; senaattori Garin, joka ennen on ollut Wenäjän waltakunnanneuwoston kanslian kodifikationi osastolla ja joka istui siinä wenäläis-suomalaisessa konferenssissa, joka aikoinaan sai osakseen käsitellä uutta esitysehdotusta nykyisestä waltiopäiwäjärjestyksestä; sotilasjuristi, tuo tunnettu kenraalimajuri Barodkin, jonka erikoisala on jo kauan ollut kansamme mainoaminen; ylimääräisenä jäsenenä on komiteassa wielä eräs Korebko-niminen wenäläinen, joka sortowuosien aikana erityisissä toimissa usein kulki ja ajottaisin oleskeli täällä Suomessa ja joka täysin ymmärtää ja puhuu sekä suomen- että ruotsinkieltä.

Sihteereinä puheenalaisessa komiteassa toimiwat muitten muassa: Plehwe, Wenäjän entisen sisäasiainministerin poika, entinen wirkamies kenraalikuwernöörinkansliassa sortowuosien aikana Asmus sekä eräs Gorloff-niminen wenäläinen.

Tällaisten miesten käsiin on kaikkien Suomen asian walmistaminen uskottu, ennenkuin ne esitellään Wenäjän ministerineuwostossa sitten hallitsijalle esitettäwäksi, tällaisten miesten lausunnoista, miesten, jotka järjestänsä owat pahimpia Suomi-sjöjiä, riippuu millaiseksi Wenäjän ministerikomitean lausunnot Suomen asioissa muodostuwat.

— **Ehdotus tautisen karjan palkitsemisen wälttämiseksi.** Yhdennessätoista maanwiljelysnäyttelyssä Kuopiossa w. 1906 jaettiin erilaisia senaatin määräämiä kunniapalkintoja m. m. myöskin karjan jalostamisen palkitsemiseksi. Palkinnon saamisen ehtona oli m. m. että palkitun karjan terweyden pitää olla tyydyttäwällä kannalla, johon katsotaan sisältywän sen, ettei mitään tautia, kaikkein wähimmin tarttuwaa ole karjassa. Länsi-Suomen karjarotua warten määrätty kunniapalkinto annettiin Tammelan pitäjän Kojon kartanon karjalle. Lääkintähallitus, on nyt kuitenkin saanut tietää, että mainittua karjaa oli jo w. 1904 tutkittu tuberkuliinilla, jolloin huomattiin, että enemmän kuin puolet karjasta oli tuberkelitaudin saastuttama. Samoin on saatu tietää, että w. 1905 kahdessa siitoseläimeksi walitussa sonnimullikassa oli huomattu olewan tuberkelitautia. Kun on kuitenkin arwelluttawa wahinko siitä, että waltion palkinto annetaan saiaalle karjalle, kun maanwiljelijät palkitusta karjasta mielellään hankkiwat itselleen siitoseläimiä ja siten woiwat tuoda taudin ennestään terweeseen karjaan, on lääkintähallitus esittänyt maanwiljelystoimituskunnalle, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin tällaisten erehdysten wälttämiseksi, wastaisuudessa.

— **Karjanjalostustyön awustaminen.** Itä-Suomen karjanjalostusyhdistys, Länsi-Suomen karjanjalostusyhdistys, Pohjois-Suomen karjanjalostusyhdistys ja Suomen aryshireyhdistys owat anoneet että H. M. keisari määräisi wuosittain 30,000 mk. suuruisen määrärahan maanwiljelyshallituksen käytettäwäksi karjanjalostusyhdistysten wälityksellä tarkastusyhdistys-

Tampere, marrask. 24 p:nä.

Waltuinen wenäläinen komitea Suomenasian walmistelua warten.

Kewäällä 1907 asetettiin Wenäjän ministerineuwoston kansliaan pysywä komitea eli osasto, jonka tehtäwäksi on annettu Suomen asian walmistelu, ennenkuin ne esitetään Wenäjän ministerineuwostossa, joka 2 p:nä kesäkuuta 1908 annetun Suomen asian uutta esit-

Pohjoismaiden Osake-Pankki
Kauppaa ja Teollisuutta varten.
Perustettu 1872. 47
Omat rahaxot Smk. 20,000,000:—
5 % Korkein talletuskorko 5 %
2 1/2 % Juoksevan tilin korko 2 1/2 %

Huonekaluja!

Ehdottomasti halvimmalla Salin, Kamarin-, Makuuhuoneen- ja Ruokasalinkalustoja, Sohvia, Piironkia, Toaletteja, Kirjoitus- ja Ruokasalinpöytiä, Sänkyjä, Matrasseja. Suuri valikoima tuolia. 4085

HUOM! Eri paikoista Suomea. HUOM!

Hämeenkatu 21. — Helinin talo. — Telef. 11 72.

Tampereen Huonekaluliike.

Klubi n:o 7

P. C. RETTIG & Co, Turku

1517

ten awustamiseksi, sekä että milloin määrärahasta osa jää käyttämättä, tämä lisätään seuraawan wuoden määrärahaan. Wiime wuonna jätti maanwiljelys- taloudellisten seurain 5 edustajaa samankaltaisen anomuksen, mutta ei se senaatin puolelta aiheuttanut mitään toimenpidettä. Maanwiljelyshallitus on lausunut että anomus siinä muodossa kuin se on unjutu, nim. että määräraha puheena olewaan tarkoitukseen jaettaisiin karjanjalostusyhdistyksen kautta, on erittäin onnistuneesti harkittu, sillä tämän kautta ne tulewat tarkemmin jaetuiksi kun jos ne maanwiljelys- ja talousseurain kautta niille jaettaisiin. Ehdoiksi pantiin:

1:ksi että yhdistyksessä on wähintäin 6 jäsentä ja niillä wähintäin 80 lehmää.

2:ksi, että yhdistyksellä on jonkun karjanjalostusyhdistyksen hywäksymät säännöt.

3:ksi, että yhdistyksen piirissä on wähintäin kutakin 60 lehmää kohti karjanjalostusyhdistyksen puhdasrotuinen sonni, sekä

4:ksi, että apurahan suuruus kullekin yhdistykselle sowitetaan lehmäin lukumäärän mukaan, laskien keskimäärin noin 50 penniä lehmästä, huomioon ottamalla että pienempi awustus annetaan yhdistyksille, joiden jäsenet owat suurten karjain omistajia tai päinwastoin.

— **Metsänwartijain piirit ja palkkaus.** Senaatti on päättänyt tehdä esityksen että Turun—Hämeen, Wiipurin—Mikkelin, Waasan ja Kuopion läänien tärkeimmät piirit sekä Ewon—Wesijaon kruunupuistojen metsänwartijapiirit ja metsänwartijain palkat järjestettäisiin uudestaan heinäk. 1 p:stä 1909 lukien. Palkat on tähän asti maksettu osittain rahassa osittain wiljassa, mutta tullaan ne mainitusta päiwästä alkaen maksamaan yksinomaan rahassa.

— **Toimenpiteitä — koleran waralta.** Senaatti on oikeuttanut Kemin kaupungin wäliaikaisena kolerasairaalana käyttämään sikäläisen ent. reserwikomppanian lasareettirakennusta.

Kirkolliskokous.

Täysistunto eilen klo 1 i. p.

Alkurukouksen toimitti rowasti Wegelius.

Papintoimi.

Käsiteltäwäksi otettiin kirkkolakiwaliokunnan mietintö, sellaisen muutoksen aikaansaamiseksi kirkkolakiin, että pakanamaista maahan palanneita lähetyssaarnaajia woitaisiin käyttää kirkon palwelukseen.

Tuomiorowasti Auwinen kannatti wastoin Pietisen perusteluja lähetyssaarnaajien käyttämisestä kirkon palwelukseen, mutta ehdotti asian otettawaksi uudelleen esille. Käsiteltäessä kysymystä sijälähetyksen järjestämisestä, seminaarin johtaja Sundwall kannatti rowasti Auwisen lausuntoa; rowasti Hellman sanoi lähetysjohtajankin olewan siitä mieltä, että lähetyssaarnaajia woitaisiin käyttää kirkon palwelukseen, puolusti muuten waliokunnan jäsenenä mietintöä. Kirkkoherra Tarkkanen piti kohtuullisena mietintöä, että lähetyssaarnaajille, jotka owat tuomiokapitulissa tutkinnon suorittaneet ja piispan saarnawirkoihin wihkimät, annettaisiin oikeus erityisellä luwalla toimittaa papinwirkaa; puhuja ei pitänyt lähetyssaarnaajia maallikkoina, asian nykyisellä kannalla ollessa ei puhuja kuitenkaan nähnyt olewan muuta keinoa kuin hywäksyä waliokunnan mietinnön. Kirkkoherra Saraste ei ymmärtänyt, miksi on tehtäwä ero lähetyskoulussa ja yliopistossa siwistyksensä saaneiden saarnawiran hoitajien wälillä. Olisi pitänyt myöntää samallainen yleinen oikeus papin wirkoihin kaikille niille lähetyskoulun käyneille, jotka muuten owat täydentäneet opintojaan ja suorittawat tutkinnon tuomiokapitulissakin kuin muilleki papeille.

Tämän jälkeen otettiin käsiteltäwäksi urkurien ja lukkarien wirkojen hakemista koskewa kirkkolakiwaliokunnan mietintö, joka hywäksyttiin sinänsä.

Kirkkolakikomitean jäsenten waali.

Tuomiorowasti J. Hedberg ilmoitti tämän jälkeen kirkkolakikomitean jäsenten waalitulokset. Walituiksi oliwat tulleet: Papeista: tuomiokapitulin asessori J. M. Tallgren, lääninrowasti J. Hellman ja tuomiorowasti J. Auwinen. Lakimiehistä: professori W. Sydenius, asessori A. Käpy sekä muista maallikoista lehtori A. Jalawa, kanttori A. Tuomikoski. Professori Chydenius ilmoitti, ettei hän kumikirjan tekemisen wuoksi woi ottaa komitean jäsenyyttä wastaan. Hänet wapautettiin komitean jäsenyydestä.

Komitean warajäsenten waali toimitetaan torstaina t. k. 25 p.

Seuraawa täysistunto on t. k. 24 pnä klo 6 i. p.

Wiaporin äskeinen sotatila.

Kenraalikuwernööri ei muka tiedä mitään.

Tänään ilmestywä Mändagen lehti kertoo, ettei kenraalikuwernööri muka tiedä mitään Wiaporissa tehdyistä pommituswarustuksista, joista on ollut lehdissä kerottuna. Sanomalehdissä kerrotaan että Wiaporin warustautumisen aikana pidettiin myöskin Helsingissä kahden wuorokauden aikana sotawäki aseissa walmiina toimimaan.

— **Kuolleita.** Eilistä wasten yöllä kuoli Pietarissa Wiipurin läänin ent. kuwernööri kenraaliluutnantti Nikolai von Rechenberg.

*

Eilen kuoli Helsingissä kamarineuwos Fr. W. Dittmar 75 w. ikäisenä.

— **Sähköwalon hankkimiseksi** Hämeenläänin lääninhallitukseen on senaatti myöntänyt 690 mk. määrärahan.

Asuntotilastokysymys.

Olemme aikaisemmin tehneet selkoa siitä ehdotuksesta, jonka kaupunkimme asunto-oloja tutkimaan asetettu komitea on waltuustolle esittänyt asuntotilaston hankkimisesta. Sen toteuttamista on kuitenkin wastustettu (rahatoimikamari) nimenomaan siitä syystä, että nykyinen työttömyyden aika on puheenalaiseen tarkoitukseen sopimatoin.

Käsittääksemme ei tämä arwelu peräinen wäite pidä paikkaansa. Sillä waikkapa kaupungistamme olisikin työttömyyden takia joku määrä työwäkeä muu'anne siirtynyt, niin ei se kuitenkaan saata olla niin suuri, että se asuntotilaston hankkijat ja laatijat harhaan johtaisi, warsinkaan kun heidän toimintansa ei suinkaan kohdistuisi pelkästään nykyiseen ajankohtaan. Ja mitä jälleen wuokramaksuihin tulee, niin ei niissäkään liene säännöllisistä oloista mainittawampia poikkeuksia huomattawissa.

Meidän mielestämme ei waltuustolla ole syytä kysymyksessäolewaa ehdotusta edellä mainitun wastawäitteen perusteksella hylätä. Päinwastoin waatii asian tärkeys ja menettelyn johdonmukaisuus, että waltuusto siihen suostuu. Olisihan näet melkeinpä käsittämätöntä, jos waltuusto kieltäytyisi hankkimasta wälttämätöntä tilastopohjaa sille komitealle, jonka se itse on asettanut kuntansa asunto-olojen suhteen laajasuuntaista tehtäwää suorittamaan.

Nuorsuomalaisen yhdistyksen

wuosijuhla pidetään huomenna klo puoli 8 „Taiston" talolla, jonne monet tärkeät asiat welwoittawat kaikkia paikkakuntamme nuorsuomalaisia saapumaan. Kokouksen wirallisen puolen päätyttyä wietetään waatimatoin wuosijuhla, jonka ohjelmasta mainittakoon yhdistyksen puheenjohtajan, opettaja T. Kurkelan puhe, esitelmä, jonka pitää rouwa Lawonius, toimittaja Kyösti Kanniaisen lauluntonumero ja Nuorten köörin laulu. Ehkäpä on tällöin wielä jotakin muutakin ohjelman lisää tarjolla.

Kuten jo edellä huomautimme, waatii moni tärkeä asia läsnäoloamme kokouksessa. Sellaisia on m. m. usien wirkailijoiden waali y. m. Toiwomme siis, että yhdistyksen jäsenet tämän kokouksen pitäwät mielessänsä.

Kunnalliswaalit ja järjestynyt työwäki.

Sunnuntaina piti kaupunkimme järjestynyt työwäki yleisen kokouksen, jonka oli hommannut sos. dem. kunnallistoimikunta. Kunnallistoimikunnan esityksestä päätettiin kunnalliswaaleihin nähden asettua lakko-kannalle ja hywäksyttiin yksimielisesti seuraawa, toimittaja Alex Halosen laatima ponsi:

„Niin kauwan kuin nykyinen kunnallislaki on woimassa ja walitsewat woimasuhteet owat muuttumattomat, pysyy Tampereen järkään kirjeitäni perille lähetetyksi. Suukuneuwojen — laiwojen ja junien takia, jotka eiwät kulje nopeammin, kuin minkä owat tottuneet. Toruskelinpa mielessäni kuuluisaa Zeppeliniäkin siitä, että hän niin myöhään sai kehintönsä walmiiksi. Jos näet olisi ilmalaiwa käytännössä, niin olisi koko matka Balkanille saakka kestänyt wain muutamia tunteja, kun siihen nyt kuluu wiikkokausi.

Wihdoin saawuin kuitenkin Berliniin, mistä oitis ostin „Berliner Tageblatt'in" wereksimmän numeron, jotta saisin selkoa, miten owat asiat Balkanilla. Kummaa kyllä, oli noiden parin päiwän kuluessa, minkä olin matkalla ollut, keisari Wilhelmin tunnettu haastattelu „Daily Telegraphissa" tehnyt saksalaiseen sanomalehdistöön sellaisen waikutuksen, että Balkanin kysymys oli jyrähtynyt wiimeiselle sijalle ja keisarin juttu nostettu kaikista ylimmäiseksi. Sen werran sain kuitenkin selkoa, että asiat Balkanilla oliwat wielä entisellään.

Sattui olemaan juuri se merkillinen päiwä, jolloin Saksan waltiopäiwät oliwat waatineet Bülowia tekemään selkoa keisarin haastattelujutusta. Waikka tiesinkin, että tällaisessa ylen tärkeässä tapauksessa on waikeaa päästä eduskunnan istuntoon, niin kiiruhdin kuitenkin suotuisan sattuman takia sinne. Tietysti oli se jo myöhäistä.

Owen edustalla oli melkoinen joukko sanomalehtimiehiä odottamassa, tuleeko Saksassa kansleri- tahi warsinainen keisaripula. Aijoin juuri tiedustella wirkatowereiltani, jotka sisäänpääsyn suhteen oliwat joutuneet samallaiseen asemaan kuin minäkin, millä kannalla siellä sitä mahtoiwat asiat olla, kun eräs tuttu ääni melkeinpä kirkasi:

„Kahpa kummaa, tuossahan Walter! — Terwe mieheen! Minne matka?"

Kysyjä oli eräs hollantilainen sanomalehtimies, johon olin wiime toukokuussa tutustunut Amsterdamissa.

„Tietysti Balkanille", wastasin oitis.

„Wai sinne. Mutta sieltähän minä juuri tulen."

„Owatko sitten asiat saaneet rauhallisen ratkaisun, kun pois tulitte?" kysäsin.

„Ei juuri sitäkään, mutta olot owat ryhyään kaikkialla niin sekawat, että waikeaa on sanoa, missä se todellinen leikki enkisi alkaa. Täällähän uhkaawat panna keisarin waltaistuimelta. Nyttä on keinoja monellaisia. Oli wahinko, ettei perintöruhtinas sattunut kotona olemaan, kun amerikkalaiset sanomalehtimiehet sommitteliwat sen itäwaltalaisten hyökkäysjutun, josta lehdissä on ollut hälyyttäwää puhetta. Silloin olisiwat asiat olleet niinkuin pitäisikin".

„Entäpä teidän omat asianne Wenezuelan Castron kanssa? Ettekö saa siellä jotain aikaan?" kysäsin minä.

„Sota sielläkin tulee. Mutta meidän on pakko pysyä toistaiseksi odottawalla kannalla".

„Castron wastauksenko takia waikuinka?"

„Ei nyt juuri senkään tähden, mutta meidän omat kotoiset asiamme owat sellaiset, ett'ei mitenkään käy laatuun sodan alottaminen".

„Mutt'eihän teillä ole kapinasta pelkoa, sillä Hollannissa ollessani sain sellaisen käsityksen, että kansa pitää kuningattarestaan paljon".

„Niin — juttu on hieman senluontoinen, ett'en tiedä, miten osaisin sen teille selittää. Tietättehän, ettei Hollannin wallanperimyskysymys ole wieläkä selwitetty sillä tawalla, kuin kansa toiwoisi. Mutta kun on olemassa toiweita siitä, että se tulisi näinä päiwinä suotuisasti ratkaistuksi luonnollisinta tietään, niin koetetaan nyt waroa, ett'ei sodanjulistus tekisi tähän asioiden kulkuun pettymystä herättäwää waikutusta. Ymmärrättehän?

Ymmärsin toki. Melkeinpä nauratti huomatessani, miten yksinkertaisista syistä suurten politisten kysymysten on ratkaisuaan odotettawa.

„Onkohan nyt asiaa juuri siitä syystä wiiwytettäwä. Jos alkaisitte heti sodan, niin ehkäpä saisitte hywin sotaisan perintöruhtinaankin," ejtin hänelle.

Puhekumppanini pyysi minua pistäytymään Hollannissa, mutt'en tahtonut suostua. Aijoin näet ensiksi Wöniin ja sieltä Balkanille.

„Ei mitsa waiwoa. Wömissä ei ole tärkeämpää, kuin tawallinen perhekahakka wain, josta ei kukaan syrjäinen saa selkoa".

„Senpätähden sinne lähdenkin, että koettaisin päästä selwille, mistä syystä siellä riitelewät".

Kun emme saaneet minkäänlaisia tietoja Saksan eduskunnan tapahtumista, kuin läksimme kaupungille. Erosin pian toweristani ja ostin piletin Dresdeniin.

Dresden on melkein Wömin rajalla. Matka sieltä pikajunalla Wömin rajaasemalle Baden-Bachiin kestää wain tunnin werran. Jo Dresden'in asemalla kolmannen luokan odotussalissa sain sellaisen käsityksen, että matkani täältä tulisi suuresti muistuttamaan Wenäjän oloja.

Dresden en juuri se pääasema, johon maailman kaikista kolkista kokoontuu hywin paljon tshekkiläisiä. Sieltä he jatkawat matkaansa kotio. Muutamat heistä owat kesän ajan wain olleet maanwiljelystöissä Tanskassa, Saksassa ja Ruotsissakin. Toiset jälleen tulewat suoraapäätä Amerikasta — Yhdyswaltoista, Argentinasta ja Brasiliasta. Heitä on näin melkein ympäri maailman liikkellä.

Warsin surullisen waikutuksen saa näitä tshekkiläisiä katsellessaan. Owat likaisia, huonosti puettuja, kurjannäköisiä, ikäänkuin pahin kohtalo olisi tullut juuri heidän osakseen. Mitä heitä waiwaa? Ajuuhan Itäwallassa paljon muita kansoja, joista kuitenkaan tuskin yksikään kärsii sellaista kurjuutta, kuin tämä Slawilaisheimo. Owatko siihen syynä waltiolliset waiko taloudelliset olot?

Tutustuttuani hiukan enemmän heidän oloihinsa ja jollei ole sotaan kiirettä, koetan seuraawassa kirjeessäni kertoa heistä enemmän. Ehkäpä perehdyn heidän keskinäisiin selkkauksiinsakin sekä niiden syihin.

Hugo Walter.

Tietosanakirja,

tämä wältämätön kulttuuriteos, saadaan sääntö'simmin ja nopeimmin, kun se tilataan

Hämeen Kirjakaupasta.

Köyhäinhoitohallitus pyytää sihteerinwiran täyttämistä.

Eilisessä kokouksessa päätti köyhäinhoitohallitus erityisen asiamiehen kautta pyytää waltuustolta tämän iltaisessa kokouksessa, että köyhäinhoitohallituksen sihteerin toimi täytettäisiin wiran nykyisistä hakijoista. Tähän pyyntöön antaa aihetta wiran tärkeys ja sen pikaisen täyttämisen tarpeellisuus.

— **Köyhäinhoitohallituksen** eilisessä kokouksessa hywäksyttiin warsinaisessa huutokaupassa hywäksyttyjen hankintatarjousten lisäksi wielä ruissjauhojen ja herneiden hankkimisesta waiwaistalolle kaupp. T. Helinin tarjous ja ohrajauhojen hankkimisesta Hiedan höyrysahan tarjous.

Koska eilen aamupäiwällä joukko työttömiä käwi hallitukselta pyytämässä apua, oli nyt kokouksen kutsuttu heistä noin 3—4 henkeä neuwottelemaan. Ilmoitettiin, että miehiä olisi työttömänä yli sadan ja naisia noin satakunta. Useimmat owat olleet työttöminä 3—4 wiikkoa ja owat perheellisiä. Koska asia wielä oli wailla tarpeellista wahwistusta, pantiin se pöydälle.

Köyhäinhoitohallitus kokoontuu työn runsauden wuoksi uudelleen wielä tällä wiikolla.

— **Waiwaishoitoasiita.** Läänin kuw. on Wiipurin maalaiskunnan waiwaishoitohallituksen anomuksesta welwoittanut Tampereen kunnan waiwaishoitohallituksen hetiminten huostaansa ottamaan Tampereella kotoisin olewan työmies Heikki Wainion 2 alaikäista lasta, koska heillä on kotipaikkaoikeus Tampereella sekä anojalle suorittamaan 10 mk. lapsille annetusta awusta; samaten on Tampereen kaupungin Waiwaishoitohallitus Pomarkun waiwaishoitohallituksen anomuksesta welwoitettu huostaansa ottamaan alaikäisen Olga Suleima Seksman, jolla Tampereella on kotipaikkaoikeus, sekä Pomarkun waiwaishoitohallitukselle maksamaan 20 mk. tämän Seksmaniille myöntämästä pakollisesta awustuksesta.

— **Hylätty korwausanomus.** Senaatti on hylännyt Tampereen rakennusyhtiön Paawo Leanderin & Kumpp. anomuksen saada korwauksen niistä tappioista, joita yhtiö oli saanut rakentaessaan urakalla Pitkänniemen keskuslaitoksen.

— **Tampereen yleinen sairaala.** Senaatti on myöntänyt Tampereen yleiselle sairaalalle kuluwaa wuotta warten 500 mk. suuruisen määrärahan.

— **Walitus kunnalliswerojen ulosmittauksesta.** Läänin kuw. on Pirkkalan pitäjän Tyrkkölän kylästä kotoisin olewan isännöitsijä Lars Johan Berqwistin anomuksesta wapauttanut hänet suoritamasta niitä ulosmittauksen aiheuttaneita kunnalliweroja, jotka Tampereen kaupunkikunta oli w:lta 1905 pannut Berqwistin maksettawiksi, koska ei ole toteen näytetty että walittajalla puheenalaisena wuonna olisi Tampereen kaupungissa ollut minkäänlaisia tuloja.

— **Hämeen läänin pohjoisen waalipiirin nuorsuomalaisten piirihallinnon** jäseneksi on lehtemme wiime numerossa lueteltujen henkilöiden lisäksi walittu maanwilj. Otto Thuneberg Pirkkalasta.

— **Köyhäinhoitohallituksen w. t. sihteeri Tammilehto** on „Aamulehden" tietämän mukaan walittanut waltuusmiesten päätöksestä, jonka mukaan walittajan hoitama wirka toistaiseksi jätettiin täyttämättä.

— **Murtowarkaus.** Sunnuntaita wasten yöllä murtautuiwat warkaat Kyllikink. 7 sijaitsewaan kauppias W. Saarisen myymälään ja weiwät sieltä sekalaisia tawaroita. Warkaista ei ole tietoa.

— **Uusi waraikko.** Konkurssihakemuksen jätti eilen täkäläiselle raastuwanoikeudelle Lastenpukimon omist. hra C. A. Ståhl. Welkojainkuulustelu toimitetaan ensi maanantaina.

— **Lakannut liike.** Toiminimen Majlundin leipuri- ja kondiittoriliikkeen jälk. omistaja A. Hellén on ilmoittanut lakkauttaneensa mainitun liikkeen.

— **Walwonta** toimitettiin eilen Tuomen konkurssissa. Ensimäinen esiinhuuto on ensi joulukuun 14 pnä.

— **Esiinhuutoja.** Ensimäinen esiinhuuto toimitettiin eilen Grästénin ja Panulan konkursseissa. Toinen esiinhuuto toimitetaan ensi joulukuun 7 pnä. — Toinen esiinhuuto toimitettiin eilen Waarnan ja Jalkineammattilaisten nahkakaupan konkurssissa. Tuomio molemmissa julistetaan ensi tammikuun 18 pnä.

— **Tuomio** julistettiin eilen Hienonahkatehtaan ja osuuskunta „Kiwen" konkurssissa.

— **Pellawatehtaan Konepajan työwäen Sairaus- ja Eläkekassan** syyskokous oli wiime sunnuntaina Pellawatehtaan juhlasalissa. Osanottajia olikin, entiseen werraten, saapunut runsaasti. Kokouksen awasi hra Penttinen, joka myöskin walittiin puheenjohtajaksi; sihteeriksi walittiin hra A. Paasio. Puheenjohtajan sitä kysyttyä, hywäksyttiin kokous laillisesti, minkä jälkeen päätettiin, että kokouksen pitäminen lykätään pari wiikkoa eteenpäin, kun oli ilmennyt asioita, joita pitää walmistella.

— **Weroäyrin perusteeksi** on isäntäyhdistys päättänyt puoltaa 3,000 mk.

— **Isäntäyhdistys ja kunnalliswaalit.** Isäntäyhdistyksen eilisillan kokouksessa walittiin 7-henkinen komitea lähestywiä kunnalliswaaleja warten.

— **„Isäntä"-lehti toisiin käsiin.** Isäntäyhdistyksen eilisillan kokouksessa päätettiin yhdistyksen kustantama „Isäntä"-lehti luowuttaa wastapersustetulle osakeyhtiölle ensi wuoden alusta alkaen. Yhtiön osakepääoma tulee olemaan 5,000 mk., mistä määrästä jo on merkitty yli 1,000 mk.

— **Pispalan ryöstön johdosta wangitut** Wahlbäck ja Finne käwiwät eilen toimistossamme ilmoittamassa, että heidät päästettiin wapaiksi, koska saatiin selwille, että he owatkin syyttömiä puheenalaiseen ryöstöön.

— **Tämän numeron mukana** jaetaan lehtemme kaupunkitilaajille Köyhäinhoitohallituksen ilmotusliite kerjuun ja sen yhteydessä olewan keinottelun ehkäisemisestä.

— **Maalaiskirjeenkantajain ja postinkulettajain ensimäinen koko maata käsittäwä kokous** pidettiin eilen Tampereella. Kokouksen, johon oli saapunut noin 40 edustajaa, awasi hra W. Suominen Forssasta, joka myöskin walittiin puheenjohtajaksi. Sihteeriksi walittiin hra A. Pimiä Terijoelta. Posteljoonien keskustoimikuntaa edusti tilaisuudessa hra W. Paajiwirta. Esiläolleista asioista mainittakoon hra Suomisen alustama kysymys: katsotaanko tarpeellisiksi perustaa maalaiskirjeenkantajain ja postinkulettajain yhdistys eli liitto?

Alustaja oli sitä mieltä, että mainittu liitto olisi perustettawa. Tätä kannattiwat kaikki läsnäolijat. Tilaisuudessa tarkastettiin hra S:n laatima sääntöehdotus, joka pienillä muutoksilla hywäksyttiin.

— **Siuron työwäenosuuskauppa warikon partaalla.** Siuron työwäenosuuskaupan wekojilla oli eilen kokous „Kalewan" rawintolassa täällä. Kokouksessa, johon oli saapunut wain muutamia wekojia, esitettiin osuuskunnan hallinnon laatima liikkeen welkojain luettelo, jonka mukaan welat tekewät 46,329 mk. 78 p. Suurin welkoja on, kuten aikaisemmin olemme kertoneet, Suomen osuuskauppojen keskuskunta, jonka yhteen laskettu saatawa on 24,817 mk. 28 p. Kokouksessa käwi selwille, että osuuskauppa on maksettu mitättömän wähän; ainoastaan noin 1,700 markkac. Osuuskunnan hallinto tarjosi welkojilleen 80 %:in suuruista akordia. Tarjousta eiwät tilaisuudessa läsnäollect welkojat kuitenkaan hywäksyneet, waan päättiwät kehoittaa osuuskuntaa tiedustamaan kaikkien welkojiensa mielipidettä tarjouksen johdosta. Ell'ei osuuskunta ensi maanantaihin mennessä ole akordihommassa onnistunut, tulee sen jättää konkurssihakemus.

— **Maanjako-oikeuksien puheenjohtajat.** Talollinen K. F. Kanto y. m. Akaan pitäjässä, owat läänin kuwernööriltä pyytäneet, että toinen puheenjohtaja määrättäisiin Akaan pitäjän maanjakooikeudelle puheenjohtaja Fr. Lindströmin sijalle ja että maanjako-oikeuden warsinaiset lautamiehet tulisiwat walituiksi Urjalan, Akaan ja Kylmäkosken pitäjiä warten.

Kangasalan kuntakokouksessa

eilen oli esillä seuraawat asiat:

Luettiin ennen walitun komitean työkywyttömyys- ja wanhuuswakuutuslakiehdotuksesta antama lausunto, ja hywäksyttiin se muistutuksitta.

Warattomain kansakoululasten kirja-apuwarojen hankijaksi walittiin opettaja H. Myllylä.

Luettiin sähköpanomalaitoksen Tampereen konttorin päällikön hoowineuwos Sandströmin lähettämä kirjelmä, jossa tiedusteltiin katsooko kunta tarpeelliseksi sähköpanomalaitoksen perustamista kuntaan ja, jos laitoksen aikaansaamista pidetään wälttämättömänä, niin millä summalla kunta ottaa osaa sen perustamiseen ja kunnossapitämiseen. — Asiasta hetkisen keskusteltua, päätettiin hra S:lle ilmoittaa, ettei laitoksen perustamista pidetä tarpeellisena.

Pajusen metsässä olewat liikahalot päätettiin wiedä Huutijärwen koululle.

— **Mesjukylän Maamiesseuran** syyskokous pidetään Mesjukylän Turtolassa Keskiwiikkona t. k. 25 pnä alkaen klo puoli 5 ill. Tilaisuudessa toimitetaan seuran säännöissä määrätyt waalit ja walitaan sitäpaitsi edustajat Maanwiljelysseuran kokoukseen. Päätetään tulewan wuoden kilpailuista sekä pidetään esitelmä, jonka johdosta keskustellaan.

— **Urjalan kunnallisfairaalan** sairaanhoitajattareksi on 12 hakijasta walittu Hilla Raninen Heinolasta ja hänen kieltäytymisensä waralle Tyhne Mäkipeska Helsingistä.

— **Woiwaras saatu kiinni.** Eilen kello 5 ja 6:n wälillä aamulla wangittiin Mattilan torpassa Muroleessa Pekkalan meijerissä tapahtuneesta woinwarkaudesta epäiltynä työmies Paawo Isakinpoika Waljus. Hän oli ollut metsätöissä Pekkalan kylässä, jossa myös asui. Kun poliisi warkauden johdosta toimitti tutkimuksiansa Pekkalan alueella, liwisti Waljus tiehensä, mutta saatin takaaajettaessa kiinni. Waljus kieltää syyllisyytensä ja selittäää ostaneensa sen woin, yhteensä 20 kg. 50 gr., mitä hänen kapsäkistään löydettiin, eräältä hewosmieheltä. Poliisitutkintoa jatketaan.

Waljus on syntynyt Sortawalssa 1884 ja oleskellut Ruowedellä passilla.

— **Raittiusiltamia Oriwedellä** pidetään Tampereen Raittiuspiirin kiertäwän puhujan toimesta:

Keskiwiikkona t. k. 25 p. Wehkalahden kansakoululla.

Torstaina 26 pnä Koiwuniemen kylässä, (mahdollisesti kansakoululla.)

Perjantaina 27 pnä klo 5 i. p. Kirkonkylässä kunnan talolla (Anttilassa).

Sunnuntaista 29 p:stä alkaen Korkeakoskella, Kopsamossa ja Juupajoella paikkakunnalla ilmoitettuina aikoina.

Perjantaista jouluk. 4 päiwästä seuraawaan maanantaihin Haaiwistossa ja lähiseuduilla.

Tämän jälkeen Lyhyssä ja Wilppulassa sekä useissa Ruoweden kylissä, niinkuin wast'edes tarkemmin ilmoitetaan.

— **Tapaturma Wesilahdella.** Pöyhölän myllyssä Wesilahdella sattui eilen sellainen ikäwä tapaturma, että mylläri Wihtori Wirtasen wasen käsi ranteesta murskautui rattaiden wäliin. Wahingoittunutta lähdettiin heti kuletamaan Tampereelle saamaan lääkärinhoitoa. Mikäli eilen sairaalasta saimme kuulla, on pelättäwissä, että on pakko katkaista murskautunut käsiwarsi.

Samassa perheessä menetti joku wiikko sitten noin 10-wuotias poika kolme formea.

Urheilun alalta.

— **„Yrityksen" telinewoimisteluikilpailuihin** joulukuun 5 ja 6 pnä täkäläisellä seurahuoneella owat seuraawat woimisteluseurat ilmoittaneet allamainitut edustajansa: Helsingistä: „Ylioppilas" woimistelijat", hrat W. E. Tiiri, E. Hawas, M. Markkanen ja A. Rydman; W. ja U:seura „Katajaiset": hrat F. Lund, S. Puranen ja E. Railio; W. ja U:seura „Yry": hrat K. Tero ja F. Tamminen. — Wiipurista: W. ja U:seura „Reipas": hrat R. Korhonen, K. Ekholm, E. Kosonen ja O. Strömberg; W. P. K:n woimisteluseura „Tarmo": hrat F. Metelinen, O. Hellen, A. Nenonen, H. Petas ja K. Järwi. — Tampereelta: W. ja U:seura „Otawa": hrat W. Wuolio, H. Salo, K. Uuslehto, P. Wuolle ja F. Kanerwa; W. ja U:seura „Tähti": hrat F. Saarinen, Hj. Saarinen ja J. Kanerwa: W. ja U:seura „Pyrintö": hra T. Salo; ja „Yritys": hrat E. Jansson, Y. Wuolio, A. E. Launis, W. Niemiinen ja W. Nordlund.

Kuten yllaolewasta woi päättää, tulee näistä kilpailuista todella mieltäkiinnittäwät, sillä jo yksistään osanottajain runsaus sitä osoittaa. Ilmoittautuneiden joukossa näemme nimiä sellaisia kuin R. Korhonen, K. Ekholm, E. Kosonen, J. Metelinen, F. Tamminen, E. Railio, E. Jansson, Y. Wuolio, A. E. Launis y. m., jotka luupaawat jotain parempaa kuin „nurkkasirkufset", joita meillä on kyllästyksiin asti nähty ja liiankin paljon kannatettu. Toiwomme siis, että tamperelaiset woimistelun ystäwät painawat mainitut kilpailut mieleensä ja rientäwät nauttimaan todella katsomisen arwoisesta woimistelusta.

Pikku uutisia.

— Eräs **paikanhakujuttu.** T. k. 10 pnä lähetti muuan täkäläinen ruorimies, ent. kyseolainen, eräässä maafuutukaupungissa ilmestywän sanomalehden johtokunnalle kirjeen, jossa hän haki mainitun lehden päätoimittajan paikkaa. Kirjeessä oli paitsi taiwaliista hakukirjelmää myöskin kahden henkilön, joista toinen erään sanomalehden aputoimittaja ja toinen äitinsä armoilla elämä ent. kyseolainen, antama todistus siitä, että „kirjailijaksi ja historioitsijaksi" nimitetty hakija täyttää kaikki ne ehdot, mitkä sanomalehden päätoimittajalta waaditaan. — Selwityksen wuoksi mainittakoon, ett'ei tuo paikanhakija olisi kyseenalaista paikkaa hakenutkaan, elleiwät hänen toweirinsa, ne kaksi wiimemainittua henkilöä, olisi häntä siihen yllyttäneet.

T. k. 14 pnä oliwat puheenalaiset muorukaiset taasen tawanneet toisensa, jolloin paikanwälittäjät kertoiwat paikanhakijalle, että he samana päiwänä faiwat mainitun lehden johtokunnalta sähköpanoman, jota eiwät kuitenkaan suostuneet näyttämään. Hakijan kysymykseen, mitä sähköpanoma sisälsi, selittiwät toweirit, että siinä pyydettiin jäljennöstä hakijan koulutodistuksesta ja ilmoitusta palkkawaatimuksesta. Lisäksi selittiwät toweirit, että tiedusteluun pitää wastata sähköpanomalla; sen wuoksi pyysiwät he rahaa 12 markkaa 56 penniä, mikä summa mukko menisi wastaussähköpanomasta. Hakija antoikin heille rahaa 13 markkaa.

Seuraawana päiwänä tuliwat toweirit taasen hakijan luo ja ilmoittiwat saaneensa wastauksen edellisenä päiwänä lähettämäänsä sähköpanomaan; tätä kään sähköpanomaa eiwät he näyttäneet. Kun hakija sitten uteli, mitä tämä sähköpanoma sisälsi, selittäwät toweirit, että siinä pyydetään hänen papintodistustaan. Edelleen selittiwät toweirit, että papintodistusta ei tarwitse lähettää; kunhan he waan saawat 14 markkaa rahaa, niin lähettäwät uuden sähköpanoman, jossa selittäwät, että hakija on hywämaineinen. Hakija suostuikin toweriensa pyyntöön, ja antoi heille wielä 14 markkaa rahaa.

Puheenalaisen sanomalehden toimituksille on, mikäli meille itse kertoiwat — yllätkin saapunut mainittu pahankatkurjelmä. Kirjelmään eiwät he kuitenkaan ole antaneet minkäänlaista wastausta: ei kirjeellä eikä sähköpanomalla; myöskään eiwät he ole saaneet sinne mitään karttamerkkejä, eikä sähköpanomia.

Siis nuo rahat oliwat „paikanwälityspalkkiota".

— Rimpelinikysymys. Ne tri Arwelinin potilaat, jotka eiwät ole saaneet tilaa sairaalassa, pitiwät sunnuntaina uuden kokouksen hywäksyen ennen kertomamme wastalauseen sen johdosta, että tri A. nyt on kieltäytynyt antamasta heille rimpeliiniä.

— 69 wuotta täyttää tänään senaattori Leo Mechelin.

— Huliganeitsilakkain kimpussa. Wiime wiikolla purettiin Wiialan asemalla tawarajunasta useita tynnyrejä silakoita, jotka täytyi tawaramakasiinissa wallinneen tilanahtauden takia jättää aseman laiturille. Yöllä lauwantaita wasten Wiialan tunnetut huligaanit huomasiwat mikä olisi hyötyä urheilua. Hakkasiwat tynnyrin rikki ja paiskasiwat silakat laiturilta radalle. Tietysti oliwat niitä ottaneet mukaansakin, mutta sattui kai olemaan kuljetusastasta pohja poissa, koska noin puoli kilometriä asemalta kylään päin, oli pitkin tietä putoillut silakoita. Tällaiset temput owat rumia, mutta on niistä se etu, että silloin säästyiwät ihmiset, kun pojat tappeliwat silakoiden kanssa.

— Suomettarelaisten esitelmätilaisuus wiime perjantaina Pirkkalassa Tanilan Toosilla onnistui erittäin hywin. Wäkeä oli saapunut, poissi puhujaa erästä Leiwoa, 4, sanoo neljä, muuta henkilöä. Näille puhuja Leiwo huomautti, ettei kannata näin pienilukuisille yleisölle hywiä tietojaan haaskata.

— Norjalainen Fakiiri. Kaupungissamme wieraili wiime sunnuntaina eräs „ihmetaituri", joka kutsui itseään „Norjalaiseksi Fakiiriksi". Hänen taide-esityksiensä suurimpana numerona oli kiusata muutamia walkosia rottia, tunkemalla niitä kaikenmoisiin purkkeihin ja laatikkoihin, sekä rähistä pikkupoikien kanssa. Ihmetyttää, että moiset taiteilijat rohkenewatkin suurilla „ilmoitusplaakateilla" houkutella ihmisiä näin ala-arwoisia esityksiä katsomaan. Tällä kertaa olikin rohkeutta kuitenkin lisätty teinotekoisesti, sillä herra „Fakiiri" tuoksui tuntuwasti joltakin wäkiaineelta, jonka waikutus ilmeni rähisewässä puhetawassa, sekä käwelyssä, joka muistutti pitkältä matkalta palannutta meriemiestä. Sietäisipä olla ihmisten wähän warowaisempia, että eiwät antautuisi kaikenlaisten maankiertäjain nenästä wedettäwäksi.

Nenästä wedetty.

Muualta kotimaasta.

Ma

J. Tirkkonen,

Kangasosasto

Tampere.

Perust. 1869. Puhelin 608.

Talvikaudeksi suositan:

GOLF-puseroita, valkoisilla ja värillisillä kauluksilla.

Aistikkaita **TALVIPUSEROITA,** valmistettuja tämän vuoden uutuuskankaista.

Neulomossani valmistetaan kaikenlaatuisia **PUSEROITA** ensiluokan työtapaa seuraten.

Varastooni on saapunut uusi lähetys **hienoja nahkasia KÄSILAUKKUJA.**

Kauloröyhellyksiä. Röyhelliyskoristetta.

Pitsikauluksia.

Võitä, Vyönsuhoja, Vyönsolkia. 88

— **Taaskin miljonakonkurssi.** Kauppias Carolus Nyberg Turusta jätti lauwantaina raastuwanoikeudelle pesäluettelon. Luettelon mukaan on pesässä waroja 515,347 mk. 33 p. ja epäwarmoja saatawia 78,052 mk. 64 p. sekä welkoja 1,039,485 mk. 34 p.

— **Kallishintainen maapalsta.** Herra Kamnel Pietrista, joka äskettäin talonomist. Halosen perilli:tä on ostanut tilan Wuoksen läntiseltä rannalta Tiitolan lauttaspaikan läheltä, Imatran ylä-puolelta, on ostanut talonomistaja Karl Mausenilta wastapäätä sijaitsewan Paikanniemen 4 tynnyrin alaa täsittäwän niemen 45,000 mk. kauppahinnasta. Tämä lienee korkein hinta, mitä tähän asti on maksettu Imatran lähellä olewasta maapalasta. Tähän maapalaan kuului pieni wesipalsta kalastusta warten.

Kirjallisuutta ja taidetta.

Campereen Teatteri.

„Yhteiskunnan tukeet."

On nautinto nähdä joskus todellinen draama. Sellainen on Ibsenin „Yhteiskunnan tukeet". Näytelmän toiminta tapahtuu itse asiassa kulissien takana, mutta waikutus on osattu sinä määrässä keskittää näyttämölle, että katsoja henkeänsä pidätellen seuraa juonen kehitystä. Dramatinen jännitys kohoo ja paisuu kohtalokkaasi pulmaksi, kunnes se wiimeisessä näytöksessä purkautuu ulkosena ilmoille. Näytelmässä ei ole ainoataan luonnetta, joka ei waikuttaisi elämän todellisuuden waltawalla woimalla. Yhtä suurella myötätunnolla on kuwattu yhteiskunnan tukipylwäät kuin myöskin sen lapsipuolet kaikkine inhimillisine awuineen ja wikoineen. Näytelmän wuoropuhelu waikuttaa wauhdikkaassa iskewyydessään wirkistäwän merituulen tawoin kaiken sentimentalisen leperyksen jälkeen, jolla teatterin kassakappaleet, „Rean" ja „Kristitty", koettawat yleisöltä tyyneleitä kerjätä. Jokainen sananwaihto awaa uuden näköalan ihmissydämen salaisiin sokkeloihin.

Näytelmä lewittää eteemme yleispätewän kuwan pienestä yhteiskunnasta, joka on eristäytynyt suuresta maailmasta säilyäkseen wapaana „turmeluksesta", puhdistawan tuuletuksen puutteessa on ilma ummehtunut ja turmeltunut. Sowinnainen walge on kietonut werkotkunsa kansalaiset ylimmästä alimpaan. Henkinen kuolema kolkuttaa owelle. Silloin tulee suuresta maailmasta tuulahdus totuuden ja wapauden henkeä, joka häritsee yhteiskunnan itsetyytywäistä unta. Se pakottaa parhaimmat itsetutkisteluun, joka johtaa walheesta wapautumiseen. Teeskentelyn ja etsekkyyden walta luhistuu kokoon, kun yhteiskunnan tukipylwäs, sydänjuuriinsa saakka järkytettynä, tempaa naamarin kasworiltaan ja näyttää kansalaisilleen oikean olemuksensa. Suurimpana juuri inhimillisessä alastomuudessaan kehotaa hän heitä alkamaan uutta elämää totuudessa ja wapaudessa, sillä ne owat todelliset „yhteiskunnan tukeet".

Jos „Yhteiskunnan tukeet" oli otettu ohjelmistoon erikoisesti herra Wiljaman tähden, ei sillä hänelle tehty mitään palwelusta, sillä hän ei ole salonkiwaan porwarikomikko. Hänen puheessaan on jotakin saarnaawaa, joka ei sowi yleensä nykyaikaisiin keskustelunäytelmiin. Hänen käytöstäwastaan ja kasweneleistään puuttuu sitä mittaeltua ylimyksellisyhtyä, joka on wälttämätöntä Ibsenin raha- ja sukuaristokratian esittäjälle. Jos ottaa huomioon nämä herra Wiljamaan kyvyn rajoitukset, niin täytyy hänen esinnymistään konsuli Bernicknä pitää werrattain onnistuneena. Se todisti huolellista harkintaa ja wilpitöntä antautumista. Sitä ikäwämmän waikutuksen teki, että ulkonaisten edellyttysten puute esti näyttelijän noniestuksia pääsemästä täyssin oikeuksiinsa. Muuten tuhlasi herra Wiljamaa aiwan tarpeettomasti heikkoja ääniwaroja, niin että ne loppupuolella alkoiwat pettää. Naamio ansaitsee täyden tunnustuksen.

Sitä hillittyä pidättäwäisyyttä, joka on seurauksena serustelutapojen orjallisesta noudattamisesta ei tawattu Bernictin perheessä juuri muissa kuin naiti Kunnaassa. Hänen ansiokasta esiintymistään haittasi hieman wieraskielisen murtaminen, joka antoi muutamalle kohtaukselle kewin pingotetun luonteen. Herra Ahlmanin Hilmar Tönnesen oli hauskästi kuwattu yhjäntoimittaja, mutta olisi saanut olla wähemmän huitowa ja huolellisempi käytöksessään, sillä Hilmarin hiwukset nousewat jo pystyyn mitättömästäkin konwenansin loukkauksesta. Neiti Lindström ei saanut alussa tarpeeksi esiin ympäristöönsä mukautunutta Bernickin sisarta eikä myöskään kohtauksessa Juhanin kanssa jälleennäkemisen kipua, josta kuitenkin wiimeisessä näytöksessä nimenomaan puhutaan. Loppupuolella jossa Martha wapautuu sowinnaisuuden kahleista, oli hän sitä wastoin waikuttawa ja luonnollinen. Rouwa Rosenbröjer Olawina palweli toiwottawasti itsenjä wapaaksi kaikista pojan tehtäwistä, sillä niihin on hän kerrassaan mahdoton.

Jos Bernickin perheen jäsenet olisiwat esiintyneet sowinnaisten seurustelutapojen orjina, eiwät suuren maailman ihmiset olisi tarwinneet, heistä erottautuaksen, turwautua karkeuksiin. Niitä oli sekä herra Kaarion Juhani Tönnesenissä että rouwa Kiwen Lona Hesselissä. Molemmat olisiwat tehneet kokonaisuudelle palweluksen esiintymällä ainoastaan wapaasti ja luonnollisesti. Rouwa Kiwen Lona Helel ei ollut juuri muuta kuin emansipeerattu nainen ja herra Kaarion Juhani Tönnesen ei juuri muuta kuin miehekäs piirtolainen. Se henkinen ylemmyys, joka johtuu totuuden ja wapauden yengestä ja waikuttaa waltawasti Bernickiin ja hänen ympäristöönsä, oli kadonnut melkein jäljettömiin. Sellaisinaan oliwat esitykset kyllä johdonmukaisia, josfin molemmat wiljeliwät salokinäytelmälle liian wahwoja korotuksia ja paisutuksia. Neiti Ahlberg Dina Darsina esiintyi koko lailla edukseen.

Illan ehein esitys oli mielestäni herra Helénin opettaja Rörlund. Liioittelematta ja luontewasti kuwastui siinä teeopyhän naissuosikin piinttynyt ahdasmielisyys ja turhamainen itseraakaus, jota ei totuuden ja wapauden henki pystyä häiritsemään ja haihduttamaan. Ensiltana oli naamioitus karrikerattu, mutta toisena iltana inhimillisempi. Samoin oli silloin luowuttu aiheettomasta tempusta painaa lähetystön puheenjohtajana silinteri silmilleen. Herrat Rummel ja Wigeland oliwat karrikatyrejä, joita Ibsenin näytelmät eiwät suwaitse. Sellaisina tyllökin hauskoja. Ompeluseuralaiset meniwät mukiinsa. Herra Borgin kirjanpitäjä Krap oli yleensä paikallaan. Sitä wastoin ei herra Räisäsen laiwanrakentaja Aunesta woi sanoa samaa. Hän ei tyytynyt esittämään yksinkertaisen työmiehen tunteita alkuperäisellä wälittömyydellä, waan koetti tähdätä korkeammalle kuin oli tarpeellista. Siitä oli seurauksena, että esitys tuntui pakotetulta ja teennäiseltä.

Mitään ibseniläistä tyyliä ei esitykseesä ollut hawaittawissa. Luonnekuwausta waiwasi yleensä wäritön yhlimalkaisuus. Useilla teatterin jäsenillä ei ole tarpeeksi intelligensiää analyseratakseen yksityiskohtaisesti osaansa. Sitä paitsi puuttuu heiltä niitä hioutuneita taidekeinoja, joilla tällaista sielunelämää on tulkittawa. Kun ensi kerran teatteri ottaa ohjelmistoonsa Ibseniä, on johtajan analyseerattawa tarkasti kullekin näyttelijälle osansa, jotta he edes olisiwat selwillä siitä, mitä heidän on saatawa esiin. Samalla woisiwat wanhemmat näyttelijät neuwoa nuorempia, millä kemoin tarkotettu waikutus on toteutettawissa. Silloin on näistä Ibsen-esityksistä sekä näyttelijöille hyötyä että yleisölle huwia. Samoin kuuluu asiaan, että johtaja korjaa harjoituksissa edes ilmeiset kieliwirheet, jos sellaisia on wanhentuneessa suomennoksessa kuten „Yhteiskunnan tukeissa".

J. A. P.

Laulajatar Aino Tamm

esittää huomisessa konsertissaan seuraawan mieltäkiinnittäwän ohjelman: Mozart: aaria oop. „Figaron häät" ja „Wiegenlied". — Schubert: Frühlingsglaube. — Masfenet: „Ouwretes yeux bleus". — Gounod: walssi oop. „Romeo ja Julia". — Dargomiscyky: „Wilwet". — Merikanto: „Pai, pai, paitaressu" ja „Kun päiwä paistaa". Ohjelman jälkimäinen puoli on pantu kokoon wirolaisista säwellyksistä. Ensimäisenä on Thomsonin „Kannel". Seuraawat numerot owat: Late: Hää nöu (Hywä neuwo) ja Kiige laul (Kiikku laulu). Järnpu: „Üks ainus kord" (Wiime kerran) ja „Tasa, tasa, tuulekene! (Hiljaa, hiljaa). — O. Herman: „Ei saa mitte waikki olla" (Ei, en waieta ma woisi) ja Miina Herman: „Tutu-lutu" (Paimentorwi). — Kuten näkyy, pääsee yleisömme tässä konsertissa tutustuman Suomen lahden eteläpuolella elämän sukulaiskansanme laulelmiin. Woimme wakuuttaa, että wertailu niiden ja omiemme wälillä on monessa suhteessa mieltäkiinnittäwä.

Tähän konserttiin, jota ei kenenkään pidä laiminlyödä, saadaan tästä päiwästä alkaen pilettejä à 3, 2 ja 1 mk. Lyytikäisen kirjakauppasta.

— **M. M. antaa konsertin Tampereella** ensi perjantaina köörin matkustaessa Waasaan, jonne se on kutsuttu konsertteja antamaan. Laulukunta esiintyy 45:n miehen wahwuisena.

— **Emil Kaupin konsertissa** wiime sunnuntaina oli täpösentäysi huone tyytyväistä yleisöä.

Hra Kauppi osottautui wasin etewäksi kanteleensoittajaksi. Hänen kansanlaulusowituksensa kanteleelle owat onnistuneesti soinnukkaita, niiden esitys warmaa ja aistikästa, joutawaan imelyyteen eksymättä. Hänen omissa lauluisäwellyksissään Larin Kyösti ja Nortamon sanoihin ilmeni mukaansa tempaawa, luonteva pirteys.

Paji Jääskeläisellä oli entinen wiehätyswoimansa. Siinä on kyllä paljon ulkonaista temppuilemista, mutta melkoinen määrä sisäistäkin hywää tuulta, jonka ominaisuutena on omaperäinen herttaisuus, luonnonraikas iloisuus. Se ei tietysti konsanaan wanhene.

Suosionosoitukset oliwat myrskyisän wilkkaita.

Saadaksemme tilaa uusille tawaroille myymme tämän tuun aikana

Alennetuilla hinnoilla

useita kirja- ja paperikauppaan kuuluwia tawaroita, kuten

Walokuwa- ja Postikortti-albumeja
Naisten käsilaukkuja,
Lämpömittareja,
Lyijykyniä, ennen 10 p. nytwain 5 p.
Kiwittauluja ja kiwikyniä y. m.

Wäinämöisen Kirjakauppa Tampere.

Maaseutukirjeitä.

Omilta kirjeenvaihtajilta.

Ylöjärweltä.

Talwi se jo käwäji täälläkin tuota pikaa, kuiwasi kaiwot, jäädyttä lahdet ja lammit, palellutti monen perunat, „llä näin syksyllä ei olla oikein warowaisia. Ja sitäpaitsi wähänlumen aikana on pakkanen rohkeampi kuoppiin kurkistelija. — Pian saimme taas wesisateenkin, saa nähdä tuleeko suwi takaisin. Lumi kyllä on kaikki poissa jo, mutta pian sitä woi uuttakin tulla.

Hywä se olisi, että kesä takaisin palaisi, sillä muuten olemme suljettuina ison maailman yhteydestä pois. — Laiwat, jotka meille Pohjanlahden rantamilla asuwille owat kaikki kaikessa, tekiwät jo lokon miltei kaikki. „Ylöjärwi" on sentään kulkenut melkein säännöllisesti. — Muutamia laitureita on sekin jo sentään käymättä jättänyt. —

Mutta jos nyt suweksi rupee, niin ehkä saamme taas laiwoilla ajella wielä „Antin markkinoillekin", niinkuin monena muunakin wuonna.

Mutta jos niin käy, ettei enää laiwalla pääse Tampereelle tänä syksynä, niin kärsi, kärsi ja ajele kolistele sinne ahteista maantietä. Ahteista, jumala parattoon, ei täällä puutetta olekaan; niitä on joka kilometrillä wähintäin kymmenen.

Ja saathan postin, — niin, siunatun postin kokonaista kolme kertaa wiikossa. Tosin owat sanomalehdet jo hiukan wanhentuneita, kun saapuwat, mutta kyllä hywä perästäkin kelpaa. Ja rakkauden preiwit ne aina mukiin menewät — myöhäskyneinäkin.

Askel olisi otettawa meidänkin jo aas postijärjestyksessämme, mitäs meidän, waikka olemmekin „kiitän takapuolella", tarwitsee ijankaikkisesta ijankaikkiseen samaässä kehityksessä kulkea. Ruwetkaamme kaikin miehissä walwomaan etujamme, sillä muut niitä eiwät walwo, eiwätkä perusta meistä. — Onhan kokonaan wäärin, että me, jotka asumme kahden kolmen penikulman matkalla Tampereelta, uinumme kuin mitkäkin saamattomat kaikessa tyytywäisyydessä, sillä aikaa kun muut panewat parastaan mukawuuksia hankkiessaan.

Jotakin mekin sentään olemme hommailleet tämän syksyn aikana. — Woimisteluseuroja on perustettu wallan kaksittain: toinen kansakoulupoikain keskuuteen ja toinen nimellä „Pohjanlahden woimistelu- ja urheiluseura", johon kuuluwat melkein kaikki kulmakunnan nuoret miehet. Saa nähdä mitä sitte tulenman pitää! Harjoitukset owat kahdesti wiikossa. Jäseniä ilmoittautui heti kaksikymmentä, ja lisää kuulema tulee. Aikomus on ajan kanssa saada jotakin toimeen. Jos ei erinomaisiakaan synny, niin kyllä woimistelu on hywää wähässäkin. Sehän on „puoli ruokaa" ruumiillemme ja hengellemme. — Terwe sielu asuu ainoastaan terweessä ruumiissa!

Olen kuullut, että tytöilläkin on „meininki" hyödä woimisteluseura pystyhyn, mutta siihen en nyt tälläkertaa koske sen enempää. — Hywä se olisi joka tapauksessa, että hekin yhtyisiwät toimiin. Kun nuoriso woimisteleke, kehittää ruumistaan ja samalla henkisiä kykyjään, niin silloin tulee jälkeentulewaisista terwe ja reipas kansa.

Terwe toistaiseksi!

Riku.

Luujauhoja,

Tuomaskuonaa,
Kainiittia
y. m. Lannoitusaineita.
Puimakoneita,
Haravoita,
Auroja,
Hevoskierroksia
y. m. Maanviljelystarpeita

halwimmin suuresta hywin lajitellusta warastosta.

W:m Sandberg O.-Y.

Rautakauppa.

2183

Kirje Siurosta.

Mitään erityisempää, mieltäjännittäwämpää ei täältä nykyään kuulu. Ei ole lakkoja eikä „kiiltonappisia". Kaikki on rauhallista. Elämä jokapäiwäistä arkielämää. Ei ole edes lähetetty sähköfanomia eikä adressejakaan „Rimpelinille". Sitä waan on täällä kowin naurettu ja ihmeelty, että mitähän ne Wiaporissa oliwat meinanneet, kun oikein päälinnoituksen tykkien suut oliwat Helsinkiin päin kääntäneet. Ihankohan kuuliwat meidän sodan alottawan että aina Wolgalta asti täytyi sotawäkeä haalia. Sotkoot waan Balkanilla, täällä halutaan elää rauhassa.

Harmaa hapsinen „Pakkas-Ukkoin" on tänne jo saapunut ja wielä niin tuimalla päällä, että kaikki wesireitit sulin päin salpoi. „Taksn laiwan kapteenillakin". Frans Helenius-Tassolla, oli läyssi kiire saada suwinen asuinsijansa kowalle maalle. „Kyröskoskikin" niin äkeytyi, että heitti käymisensä. Mutta muuramaksi päiwäksi waan. Annas olla, kun jetä Pakkanen siirtyi toisille maille, niin oli „Kyröskoskikin" heti paikalla salpoja rikkomassa. Kowa oli kumminkin thd. Pari päiwää kesti tönkiä ja pönkiä 6 tuuman jäässä ennenkuin Siuroon pääsi. Kaiken päiwää hyöri pikku poikia luisttimineen jäällä laiwan ympärillä, yhen iloissaan ja mielissään kun kerranki pääsiwät höyryhaiwalle tarjoomaan „pukseerin" päätä. Mutta ei pitänyt „harmaa farpruuri" pikku naskalien lystistä, kowasti tuimistui siitä, että salpojansa oli rikottu. Pyörti pyhät sanansa ja pani semmoisen pakkasen, ettei pistä „Kyröskoskikaan" enää nokkaansa jäihin.

Olisi minulla wielä kerrottawana tärkeä uutinen, että Pirkkalan naisyhdistys panee toimeen täällä Siurossa ensi adwenttina, ompeluseuran Pirtillä, suuret arpajaiset ja juhlat, johon ohjelmaa on saatu koko runsaasti. Sanoin tahallani „tärkeä uutinen". Sillä ei ole Siurossa ollut niin ohjelmarikasta juhlaa milloinkaan, ellei oteta lukuun „Sirkus Maximilianin" tirehtöörin, James Thomsénin, wiime aprilli-päiwäksi ilmoittamaa näytäntöä, jonka kumminkin paikkakunnan poliisi huhtikuun 1 p:nä juliisti aprilli-pilaksi. En rupea wielä laajemmalti lawertelemaan kaikista ohjelmanumeroista. En edes siitä kauniista kuwaelmastakaan, jonka kaikki saawat adwenttina nähdä. Sen werran uskallan kumminkin sanoa — mutta älkää waan kertoko asioita Pirkkalan neitosille eikä rouwillekaan, sillä he tahtowat olla niin salaperäisiä —, että kuorolaulua saatte siellä kuulla ja komiata. Wäliaikainen sekakuoro harjoittelee kauniita, mieltä hiwelewiä lauluja minkä ennättää. Juhlaan tullessanne waratkaa hiukan rahaakin taskuunne, jotta woitte ostaa arpoja ja woittaa waikka hywän lehmänkin. Maanwiljelijä Knuutilan lahjoittaman palstatilan tulen minä woittamaan — olen nim. jo ostanut ennakkoarpoja, ja siihen rakennan minä „Heilani majan".

Siurón ofuuskaupan asioista en minä wiitsi jutella mitään, kun eiwät näy kerran siitä „tykkäämän". Laulakoot ja soittakoot minkälaisia akordeja tahansa, minä en niistä piittaa. Piste!

Pulu.

Multialta.

Aika minuttuu Multiallakin ja elanto sen mukana. Ennen kun liike oli pienempi tuntui maanwiljelys ja luonnontuotteita olewan yllin kyllin ja hinnat oliwat myöskin sen mukaan. Nykyään kun liike on entisestään suuresti wilkastunut, owat myöskin kaikenmoiset wälikauppiaat tänne tiensä löytäneet. Mikä ostaa wiljaa, mikä wälittää metsän riistaa, mikä taasen suuremmissa summissa ostaa karjaa ja karjan tuotteita. Wiime wuosina onkin mainittujen tuotteiden hinta kohonnut entisestään paljon suuremmaksi, joten yleensä walitetaan kallista aikaa. Niinpä esim. ruisheltoolt, joka ennen maksoi noin 14 mk. maksaa nykyään keskimäärin 15—16 mk. Kaurat taasen maksawat 10 mk. hl. Ennen niitäkin saatiin 7—8 mk. hehtooli. Woi kilon hinta on nykyään 2:50—2:60. Ennen maksettiin siitäkin wain 2:—2:20 isommissa määrin. Maitoa taasen ei koko syksynä ole tahtonut saada hinnalla millään Ja tämä huono maidon saanti on waikuttanut m. m. sen, että paikkakunnan Osuusmeijeri on parina kolmena wiime wuotena lopettanut woin walmistuksensa jo kesän puoliwäliss. Niinpä tänäkin wuonna oli meijeri pakotettu lopettamaan toimintansa jo alkupuolella heinäkuuta. Meijeri ennen yhtiöllä ollessaan kannatti werrattain hywin. Nyt osuuskunnalle muutaman wuoden kuluttaan, on se seitka että wuoden työ on supistunu wain muutamaan kuukauteen waikuttanut sen, että meijeri jo kolmena wuonna on tuottanut tappiota 1800 mk. Niinpä herätettiinkin meijeriosuuskunnan wiime kokouksessa kunnanhuoneella kysymys liikkeen lopettamisesta ja meijerin myymisestä. Mutta kun kysymystä ei oltu laillisesti käsiteltäwäksi kuulutettu, ei sitä woitu käsitellä eikä kysymyksen johdosta päätöstä tehdä waan lykättiin kysymys seuraawaan kokoukseen, joka ensi lauwantaina klo 10 e. p. p. pidetään täkäläisellä kunnanhuoneella.

*

Keuruun Multian ja Pihlajaweden kuntain tientekowelwollisten manttaalimiesten yhteinen kokous on keskuudestaan walinnut komitean esimiehenä taloll. Kustaa Juhola Keuruulta, yllämainittujen kuntain tientekowelwollisten yhteisillä kustannuksilla huolehtimaan tämän tientekopiirin uusista rakennettawista ja korjattawista silloista. Tämä toimikunta on päättänyt huutokaupalla tarjota wähimmän waatiwalle kiwestä ja puusta rakennettawiksi m. m. Multialta Uuraisiin wiewällä tiellä olewat Pengerjoen ja Salmin sillat. Huutokauppa tapahtuu paikalla ensi jouluk. 7 p. Työselitykset ja piirustukset owat edellisenä päiwänä nähtäwänä Sahrajärwen kylän Walkolan kestikiewarissa. Jouluk. 6 pnä tarjotaan täällä myöskin Myllykosken sillan rakentaminen. Urakoitsijoilta tullaan waatimaan takaukset sekä etukäteen annettawista rahoista että työn kestäwyydestä.

*

Täkäläisen Säästöpankin isännistöllä on kokous ensi maanantaina jolloin m. m. walitaan uudet jäsenet eroawain tilalle ja käsitellään säännöissä määrätyt asiat. Tällöin on myöskin tallettajilla oikeus tehdä mahdolliset huomautuksensa sekä pankin hallintoa että sen hoitoa wastaan. Pankki on toiminut jo noin kahdeksan wuotta. Liike on tällä ajalla kasawanut huomattawan suureksi. Ensimmäisenä toimintawuonna nousi liike wain noin pariin tuhanteen, nykyään kahteensataan tuhanteen. Tätä nyky kuuluwat isännistöön: taloll. Salomon Linna eimiehenä, jäseninä: taloll. Edwin Hokkanen, Emil Kumpula, S. Ahola, Ilmari Raitanen, kirkkowäärti Anton Jussila, kantt. Heikki Järwiö, kauppias A. Palonen, wuokraaja W. Karola, taloll. E. Seppälä, H. Hokkanen ja asioitsija Kr. Metsola. Pankin kirjurina toimii kunnanesimies Kyösti Pajula.

*

Talonkauppoja on täällä wiime päiwinä tehty usampia m. m. seuraawat:

Talollinen August Murtonen on myynyt omistamansa Korpela-nimisen 1/8 manttaalisen perintötilan n:o 1 Multian pitäjän Haaralahden kylässä talokas Herman Koposelle 14,000 mk. kauppasummasta.

Talollinen Samuli Pekkanen on myynyt omistamansa Ruolahti eli Pekkanen nimisen 1/8 manttaalisen perintötalon N:o 2 pojalleen Elis Iwar Pekkaselle.

Samoin on torppari Aapo Riihilahti myynyt oikeutensa Riihilahti-nimiseen torppaan 1900 mk:sta talollisille Anton Jussilalle, jonka maalla mainittu torppa on.

*

Hoosiannaa laulaa Multian kirkossa ensi sunnuntaina kanttoori H. Järwiön johdolla sitäwarten harjoitettu kööri.

Kirje Rautalammilta.

Talwi tuli tännekin ja meni samaa tietä. Järwet jääti, kattoi maat, kimeljti öitä pari kolme huurteisissa metsissä ja meni hewosmiesten harmiksi muille maille. Wettä rupesi satamaan, pitämään pahoja ilmoja.

*

Tulipalot ne owat muodissa nykyään. Lieneekö pakkastalwen enteitä. Täälläkin on sattunut tulipalo, jossa tulen irtipääsy on ollut tuntematon.

*

Kassat ja pankit owat siunattuja laitoksia, olkootpa osuuskunnallisia tai muita. Minun piti puhua eräästä osuuskassasta täällä, joka on jo toiminut useita wuosia. Joku kuukausi sitten tuli kassalle seitsemisen tuhatta uusia waroja jaettawaksi osuuskunnan jäsenten kesken ja myöskin jos mahdollista uusille jäsenille. Pikkuwiljelijät hommasiwat paperit kuntoon ja heille luwattiinkin useille pyytämänsä laina, mutta seuraawassa kokouksessa kiellettiin kokonaan pienwiljelijöiltä lainansaanti. Suurtilallisille oli tullut rahan tarpeita, joten rahat eiwät joutaneetkaan niille, joille ne olisiwat olleet tarpeen, kun paikkakunnalla on huonot työansiot ja muuten huonot raha-ajat. Lieneekö osuuskassat suurtilallisia warten yksinomaan, wai tahdotaanko muuten kiristää pienwiljelijöitä. Milloin saataisiin pienwiljelijöille sellainen pankki, joka wastaisi tarkoitustaan?

*

Wai wierineekö warat rajan toiselle puolelle niin ettei ole toiwomisen waraa puheena olewasta lainalaitoksesta enempää kuin muistakaan tärkeistä tarpeista.

Newan miljoonista on mielet täälläkin myrryksissä. Olisi warmaankin monelle hauskaa kuunnella, mitä maanukot niistä tuumiwat. Arwostellaan, tuumitaan, sanotaan wäliin karkea sana.

*

Maanwiljelyksseuran kiertäwä kutomakoulu on ollut Kiesimäen paikkakunnalla useita wiikkoja toiminnassa, ja osanotto näyttää olewan joksenkin wilkasta, joka on merkittäwä eduksi paikkakunnan naisille, sillä kotikutomunen on ollut joksenkin arweluttawalla konnalla, ainakin mitä taiteellisen walmistuksen tulee, joskin näyttää mainitun koulun malliwarastossakin olewan puutteellisuutta. Se wain on ikäwä, kun ei woi kaikki päästä mainittuun kouluun hankaloiden matkojen y. m. esteiden wuoksi, ja koulun opettaja on kieltäytynyt antamasta malleja ja ohjeita muille kuin koululaisille. Tämä on synnyttänyt hapanta mieltä koko koulule. Kai on maanwiljelyksseuran tarkoitus, jakaa niin paljo kuin mahdollista kansannaisille tietoja kotikutomisessa, sekä taiteellisempia malleja.

*

Swistyksriennot owat paikkakunnalla yleensä unmehtuneessa kunnossa. Nuorisoseurat eiwät ole enää „tyhlissä" ja raittiuskin on uponnut syddänmaille „sykunan" höyryihin. Tehtiin kewäälla liitto nuorien kesken. En tiedä, oliko sillä „Toiwo" tai muu hauska nimi. Pantiin wiljat pussiin, moneta kauran siemenkin hupeni hommaan, ja wietiin syddänmaalle. Turwoteltiin astiat ja niin saatiin „kieltolakia" isofi aikaa. Muusta ei olekaan mitään sanomista.

W. K.

Punkalaitumen nuorisoseuran

15-wuotisjuhla t. k. 19 p:nä muodostui todelliseksi herättäwäksi ja innostawaksi juhlahetkeksi seuran entisten ja nykyisten jäsenten kesken.

Kun Punkalaitumen torwisoittokunta oli alussi esittänyt muutamia kappaleita, laussui juhlawieraat terwetulleiksi seuran esimies, kirjanpitäjä Y. A. Teikari, puhuen samalla nuorisoseuraliikkeen laajasta ohjelmasta ja ajan ristiriitojen waikutuksesta nuorisoseurojen toimintaan. Puhuja toiwoi, että tulewa aika jälleen asettaa nuorisoseura-aatteen sen oikealle paikalle, kaikkien pikkumaisten puolue- ja ryhmäpyyteiden yläpuolella olewana siwistyksliikeenä, ja että tämäkin juhlatilaisuus osaltaan lähentäisi toisiinsa eri katsantokantojen edustajia ja syntyttäisi yhä useampia syddämiä nuorisoseura-aatteelle lämpimästi sykkimään. — Tilaisuutta warten sepittämänsä kauniin kolmiosaisen juhlarunon: „Walon taistelijoille", laussui opettaja Waldemar Piha. Senjälkeen puhui ylioppilas Heikki Koiwula nuorisoseuraaatteen suhteesta isänmaanrakkauteen. — Wäliajan jälkeen kuultiin taas soittoa, minkäjälkeen esitettiin seuralehti „Taimi", joka myös oli tilaisuuteen ilmestynyt sisältäen arwokkaita kirjoituksia sekä suomalaisessa että runonuodossa. Sitten piti kauppias Oskari Hosia laajan ja sisältörikkaan esitelmän perustuslakiemme sisällyksestä ja niistä syistä, jotka saattoiwat Aleksanteri I:n antamaan Suomelle itsehallinnon ja laajat erikoisoikeudet Wenäjän muiden osien rinnalla.

Seuran waiheita sen perustamisesta alkaen selosteli sen ensimäinen puheenjohtaja maanwilj. Juho Lähti. Kuwaillen hauskalla tawalla toiminnan wuorottaista laimenemista ja wilkastumista ja kertoen niistä monista alotteista, joita seura elinaikanaan on tehnyt ja joista tärkeimmät owat Satakunnan Nuorisoseurojen Liiton perustaminen ja oman talon hankkiminen seuralle.

Terwehdyksiä muilla paikkakunnilla asuwilta seuran entisiltä jäseniltä oli saapunut Helsingistä, Turusta ja Tampereelta. — „Wapaan sananwuoron" aikaa käytettiin sangen lukuisasti. Maanwilj. Matti Lähti ja leipuri P. A. Riikonen puhuiwat seuran sääntöjen 1 pykälässä olewan „kristillis-siweellinen" sanan johdosta. Seuran entisille jäsenille puhui ylioppilas Heikki Koiwula. Näiden puolesta wastasiwat kauppias Oskari Hosia ja maanwilj. Juho Lähti.

Kun wielä oli nähty kaunis kuwaelma: „Wellamon neidot", loppui ohjelma yhteiseen „Maamme"-lauluun torwien säestyksellä.

Muun ohjelman lomassa kaikui aina tuontuostakin reipas yhteislaulu.

Kauwan säilywän, hauskan muiston jätti jälkeensä tämä onnistunut juhla.

Jyrki

Tyrwää.

— Yhteiskoululla juhlaillallisissa puhuiwat: insinööri K. A. Saarinen puhui asessori E. Sawoniukselle kiittäen häntä kaikesta, mitä hän on tehnyt koulun hywäksi; herra E. Sawonius on ollut koulun talouden hoitajana alusta asti.

Wieraille puhui pastori A. Heikinheimo. Wieraiden puolesta wastasi opettajatar neiti Kinnonen.

Wihkimäjuhlassa oli paljon wäkeä ja wallitsi hilpeä mieliala.

ERNATY RAGOLWUNLAHW&B Sähköfanomia saapui juhlaan:

Koululyhallituksesta:
Onnea ja menestystä työllenne uudessa koulutalossanne.
Tawastftjerna.

Onni Teille alle kurkihirren toimintanne suurna sunnuntaina. Päätttyköön päiwätyönne aina kaikuessa kiitoswirren.
Forssan suomal. yhteiskoulu.

Onni hywä opistohon, onni uuteen talohon.
Haminan uusi yhteiskoulu.

Juhlapäiwänänne terwehtien Teitä.
Lapuan yhteiskoulu.

Nouse koulu korkealle. Walos heitä laweale. Omin tuwin, Omin luwin. Awain kaikkiwallan suopein. Onnekki ison oppijoukon. Koko isänmaan armaan.
Oulun klassillisen lyseon opettajat.

Onnittelemme oman kodin saanutta.
Toijalan yhteiskoulu.

Onni oman orren alle. Alle kaunihin katoksen.
Turun suomalaisen yhteiskoulun opettajat.

Kristiina.
Siunausta uudelle opin aijolle.
Törnwallin perhe.

Hamina.
Menestystä työlle uudessa talossa.
Tyyne Tilli.

Helsinki.
Eläköön ja menestyköön työnne kansallisen siwistyksen hywäksi, uusissa komeissa kotoisissa suojissa.
Kiwi, Metsämies, Paloheimo, Kyttä.

Helsinki.
Onnittelen Teitä sydämmestäni yhteiskoulun uuden talon walmistumisesta. Wiihtyköön sen suojissa ahkerus, hywät tawat, kansalliset riennot.
Djansun.

Hangosta.
Tiedon sampo, walon ahjo, siemenen kylwösjä onnistukoon.
Wäinö Sipi.

Kirjeellä laussuiwat terwehdyksensä: Jämsän yhteiskoulu, Ikaalisten yhteiskoulun opettajat ja Emil Wennari Helsingistä.

Wielä laussui Porin suomalaisen lyseon puolesta onnittelun rehtori L. Sandelin ja Tampereen yhteiskoulun puolesta pastori Sikwander.

Parkano.

— Kuntakokous pidettiin tämän kuun 16 p:nä kunnantuwalla, jossa käsiteltiin ja päätettiin seuraawista asioista:

1) Kunnan lainamakasiinin wäliaikaiseksi hoitajaksi walittiin kunnallislautakunnan esimies F. E. Wirzénin sijaan maanwiljelijä Arwi Wirranhaara.

Tämä wiikko on

Tietosanakirjan

wiikko

Nyt ovat kaikkialla saatavina **Tietosanakirjan ensimäinen vihko ja laaja esittelyvihko**

Tutustukaa niihin, niin huomaatte että tämä suuremmoinen, kauan kaivattu kansallisteos todella on tilaamisen arvoinen ja että sen hinta 75 penniä vihoita, on tavattoman halpa.

Tehkää tilauksenne nyt heti, niin saatte **ilmaiseksi kannet kahteen osaan**

Tilauksia vastaanottavat kaikki kirjakaupat, lukuisat asiamiehet sekä kustantaja 7425

Tietosanakirja-Osakeyhtiö, Helsingissä.

Tilattawa ennen 1 p. joulukuuta!

Pääskysen Joulukontti

toimittawat

Helmi Setälä ja Anni Swan.

Lehti tulee sisältämään 48 laksipalstaista, runsaasti kuwitettua tekstisiwua, jota wastaa noin 100 **tawallista kirjasiwua! Hinta 50 penniä.** Hinta on siis werrattoman halpa.

Tohtori **Martti Ruuth** kertoo Jeesuksesta temppelissä 12 wuatiaana. **Helmi Setälä** kertoo Leo Tolstoin lapsuudesta ja **Arturi Kannisto** Siperian lapsista. **Anni Swan** on kirjoittanut uuden satunäytelmän, jota rwa Benny Soldan-Brofeldt on kuwittanut. **Jalmari Finne** julkaisee sadun Kuinka Liisa löysi Jeesuslapsen ja **Arwid Lydecken** kertoo sadun Pääskysistä satujen mailta. Runoja julkaisewat **Alli Nissinen, Aune Krohn, Aapo P., Immi Hellén** y. m. **Erkki Melartin** julkaisee kauniin säwellyksen. Edelleen tulee lehti sisältämään suuren joukon satuja, runoja ja kertomuksia, sekä alkuper

K. A. Wahlroosin
Kultasepänliike
Tampere, -:- Hämeenkatu,
Kauppahalin talo Telef 90.

SUURI VARASTO Kihla-, jalokivi y m Sormuksia, kultasia j hopeaisia Taskukelloja ja Ketjuja y. m. kaikkia mitä alaan kuuluu.

2) Päätettiin laittaa Alaskylän maantielle kilometripaalut. Paalut, jotka laitetaan puusta, tekemään ja paikalle asettamaan walittiin taloll. A. Tuomioja.

3) Luettiin ja tarkastettiin pöytäkirja uudestaan tehtäwäksi tarjotun Mäntykosken sillan urakkahuutokaupasta. Pöytäkirja hywäksyttiin ja sillan rakentaminen myönnettiin kiwityömies Metsäselle 5,125 mk. urakkasummasta.

4) Samoin hywäksyttiin Lehmiojan sillan huutokauppapöytäkirja ja sai sillan rakentamisen, joka tulee tehtäwäksi puusta kruunun torpp. T. Lahtinen Linnan kylästä 1,650 markalla.

5) Tomuttoman ja Lokaluoman siltojen tekeminen annettiin huutokauppa pöytäkirjan mukaan H. Järwensiwulle yhteensä 640 markasta.

6) Teemu Wälimäen ja Sigfrid Berdenin läänin kuwernöörille tekemän walituksen johdosta selitystä antamaan walittiin nimismies R. W. Wirtala ja maanwilj. W. Rytilä.

Messukylä.

— Kunnan jywästön rästiylöskanto tapahtuu tuorstaina t. k. 26 pnä kunnan lainamakasiiniin.

— Sunnuntaina ensimmäisenä adwenttina lauletaan Hoosiannaa Messukylän kirkossa ja samana päiwänä iltapuolella pidetään pyhäkoulutarkastus Juriwelan Keskisellä ja sen tehtyä samassa paikassa pidetään raamatun selitys.

— Tiistaina tulewan joulukuun 1 päiwänä alkaen klo 10 a. p. pidetään Kunnanhuoneessa nuorisoseuran talolla warsinainen waiwaiskokous jossa järjestetään ruotuwaiwaiset tulewaksi wuodeksi, annetaan hoidolle kunnan waiwaisia sekä määrä apua tarwitseville.

Kirkoll. ilmotuksia.

Kuolleita:

Maal. Sulanderin l. Inkeri 1 kk. 10 p.; työm. Salon l. Anna 12 w. 9 kk. 15 p.; työm. Niemisen l. Matti 3 w. 5 kk. 28 p.; työm. Lampisen l. Rauha 1 kk. 10 p.; teht. t. Hilja Hakoniemi 18 w. 10 kk. 15 p.; teht. t. Kustaawa Rantala 54 w. 5 kk. 19 p.; työm. Paleniuksen l. Kaarle 8 kk. 19 p.; räät. w:o Katariina Lahtinen 29 w. 7 kk. 23 p.; räät. leski Kustaawa Ekman 80 w. 4 kk. 3 p.; teht. t. Johanna Jäppinen 68 w. 6 kk. 2 p.

Kuulutettuja:

Kauppam. Elias Mandell Laihialta ja omp. Ida Salminen; teht. t. Edwin Kuulusa ja omp. Helja Siniluoto; talonom. Oskar Heikkilä nti Hilma Taipale.

Muuttawia:

Ent. teht. t. Aleksandra Lehtowirta ja suut. Aksel Toiwonen Poriin; talonom. Edwin Partala perheineen Ruowedelle; työm. Emil Järwelä Suoniemelle; kondukt. Karl Linna perh. Turkuun; sorw. Benjam Oksanen ja asemap. Werner Rydman Kangasalle; työm. Frans Leinonen, kutoja Elsa Henriksson, palw. Hilma Lahtinen, työm. Dawid Pääsi perh. ja lewyh. Juho Muhonen perh. Helsinkiin; kutoja Hanna Heiska Wiipuriin; prowiis. Niilo Hagner perh. Ifojoelle; teht. mestari Wilhelm Alanko perh. Orawaisiin; työm. Nikolai Lindroos Kiikkaan; palw. Hilma Ilola Mäkylään; maal. Otto Enroos perh. Juupajoelle ja wahtim. Johan Huwila aikoo naida ulkosuomalaisen.

Matkustajat!

Käydessänne Tampereella, vaatikaa joka aamu huoneeseenne hotellissa Tampereen Sanomat

Kokouksia.

Velkojat.

Osakeyhtiö Talousaitan, talonomistaja G. Sirenin, Tampereen Makkaratehdas Osakeyhtiön ja Toiminimi I. Antipoffin erityisissä konkursseissa kutsutaan koolle Procopé & Soivion asianajotoimistossa täällä keskiviikkona ensi Joulukuun 16 p:nä, Talousaitan klo 9 a. p., Sirénin klo 10 a. p., Makkaratehtaan klo 11 a. p ja Antipoffin klo 12 a. p. pidettäviin velkojain kokouksiin määräämän palkkiot pesien hoitajille sekä päättämään miten on meneteltävä pesien epäwarmojen saatavien suhteen kuin myöskin muista pesien loppu selvityksissä mahdollisesti esiintyvistä kysymyksistä, minkä ohessa ilmoitetaan että ensimmäinen osinko Talousaitan konkurssissa on nostettavana Procopé & Soivion konttoorissa tästä päiwästä lukien sekä Sirénin pesästä samassa paikassa, alkaen ensi Joulukuun 16 p:stä.

Konkursaisäännön määräyksen mukaan on polssaolevien velkojain tyytyminen saapuville tulleiden päätöksiin.

Tampereella, marraskuun 18 päiwänä 1908.

7326 **Toimitsijamiehet.**

Maanviljelijät,

jotka ovat halukkaat ryhtymään osakkaiksi Tampereen ympäristön maanviljelijäin maidon-myynti osakeyhtiöön, kutsutaan täten „Emmaus"-nimisessä hotellissa tiistaina Joulukuun 1 p:nä 1908 kello 11 e. pp. pidettäwään kokoukseen.

7392 **Perustajat.**

Kuulutus.

Vesilahden kunnan Säästöpankin isännät kutsutaan täten warsinaiseen syyskokoukseen kunnanhuoneessa Lauantaina tämän kuun 28 päiwänä klo 2 j. pp.

7432 **Hallitus.**

Huutokauppoja.

Tampereen Hienonahkatehdas Osakeyhtiön

konkurssipesän laskuun myydään julkisella konkurssihuutokaupalla **perjantaina kuluvan Marras. 27 pnä klo 12 p:llä** Pyynikin alueella sijaitsevalla Hienonahkatehtaalla konkurssipesän omistama **kemikaalioita, värejä y m nahkateollisuudessa tarvittavia ei elta ja ekstraktejä,** josta täten halullisille osaa ilmoitetaan. Lähempiä tietoja antaa allekirjoittanut toimitsijamies.

Tampereella, marraskuun 11 pnä 1908.

J. N. Salminen.
7376 Nahkatehdasli j.

HUUTOKAUPALLA

myydään keskiwikkona marraskuun 25 pnä klo 10, O pelukoneita, Sawrattoria. 7376
O, y Huutokauppa amari Läntinenk 33

Lounais-Häme.

Irtaimistou huutokauppa.

Wapaehtoisella huutokaupalla joka paikkakunnalta poismuuton takia pidetään Urjalan pitäjän **Kokon Haapaniemessä** maanantaina ensi Joulukuun 14 pnä ensi myydään kaikellaista maanwiljelyksessä ja taloudessa tarwittawaa irtaimistoa joitten joukossa mainittakoon 12 kappaletta erittäin hywiä lypsylehmiä. Sonni, niinkutsuttua Maunulan rotua sekä muorta karjaa ynnä 3 hewosta riwitylwö- niitto- ja harawakone, juurikaswia, heiniä noin 25000 kiloa olkia, apulantoja 32 fätkiä ja hywiä koiwu- sekä haapalankkuja ja lautoja. Luotettawille huutajille myönnetään 4 kuukauden maksuaika ja heti maksajille annetaan 2% tassa alennus.

Urjalassa 20 päiwä Marrask. 1908.
7427 **E. Ärölä.**

Kauppatavaran ja irtaimiston huutokauppa

Wapaehtoisella huutokaupalla myydään edesmenneen kauppiaan Antti Mattilan kuolinpesän perillisten omistamassa Ritoniemen kauppatalossa Längelmäen pitäjän Länkipohjassa lauwantaina käsillä olewan marraskuun 28 päiwänä kaikellaista kauppatawaraa, sekä maanantaina samun kuun 30 päiwänä Mattilan talossa Längelmäen pitäjän Pääskylän kylässä samaan kuolinpesään kuuluwaa irtainta omaisuutta, niinkuin huone- ja ruokakaluja, lasi-, porsliini ja puuastioita y. m. y. m. Huutokauppa alotetaan kumpaisenakin päiwänä klo 10 a. p., josta yleisölle täten ilmoitetaan hyomauttamalla että huudot owat kohta huutokaupan päätettyä suoritettawat.

Längelmäki, marrask. 20 p:nä 1908.

J. E. Lehmus.

Halutaan ostaa.

Rakennusaineiden hankinta.

Oriveden kunnan waiwaistalolle ostetaan rakennusaineita seuraawasti: 13,000 jooks. metr. juuresta kuiwaeita tai tuoreen puun kuiwa mäntyhirsiä à $7_{,5}$ mtr keskipituus ja latwaläpimitta 20 cm. tekewä n. 8 tuum. ja paksumpia Sam. 5000 jooks metr à $7_{,5}$ keskipituus ja latwa läpimitatta $17_{,5}$ cm tekewä n. 7 tuum Sekä riruja kuusi- ja mäntypuista wetettyjä 4:itä puolelta terweiä ja suoria;

6"×6" paksuja 2300 jooks. metr.
5"×5" „ 2400 „ „
4"×5" „ 2000 „ „

77 metr sylteä kattopäräitä 45 cm pitkiä, 100,000 kpl tiilet, parhaita punasia, 860 hl. kalkkia parasta sammutetta. Hankinnat otetaan wastaan rahtiwapaana, Oriveden asemalla ja Oripohjan wahtieella sekä rakennuspaikalla

Tarjoukset, johon on merkittawä hinkinnan määrä ja hinta, j ista halwimmat etupäässä hywäksyttäin, owat tehtäwät ennen joulukuun 13 pnä allekirjoittanelle Osoit. Orivesi kk.

Orivedellä 17 pnä Marrask. 1908.

Rakennuskomitean puolesta:
7322 **Vilho Laine.**

ALFRED KORDELIN'IN JÄLK.

Vähittäis-osasto Tamp. Osake-Pankin talossa

Näinä päivinä saapunut suuri lähetys talvikauden uutuuksia:

Viimeinen uutuus

Tyllisiä kaulakoristeita.

Naisten Rusetteja & Kravatteja.

Uutuuksia silkki- ja tyllipitsikankaista.

Valkosia

Golfpuseroita & Urheilutakkeja
(useampia eri kudoksia)

Uusia värillisiä

Silkkipuseroita.

Uutta! **Naisten säämiskäliivejä,** kaiken värisiä.

Uusia sievämallisia

Villa- ja Pumpuli-Puserokankaita.

Uutuuksia Vyella-puserokankaista.

Hienoja pumpulipusero-Flanelleja.

Raitasia Villamusliineja.

Uutuuksia valkoisista villapuseroista.

Kudottuja kauniita peleriinejä.

Suuri valikoima naisten, miesten ja lasten villasia ja nahkasia

Käsineitä.

Useamman värisiä ja mallisia

Kappakankaita ja Doffeleita.

Muutamia lajeja värillisiä doffeleita loppuunmyydään erittäin huokealla.

Täysvillasia Sarkoja

useamman lajisia & mallisia.

HUOM.! Ruutusia ja raitaisia täysvillasia sarkoja Smk:sta **3: 60 mtr.**

Silkkisiä ja villasia Kappaplyyschejä.

Hienoja vuorikankaita & tarpeita.

Valkosia & créme-värisiä Akkunaverhokankaita.

Divaanimattoja.

Nyt saapunut suuri ja hyvin lajiteltu varasto

Herrojen Puku- ja Palttookankaita.

Värillisiä herrojen Säämiskä-Liivejä.

Myytäwänä.

Raittiusravintolaliike myytäwänä.

Satrandon taltta myydään hywällä liikepaikalla sijaitseva ja tuottaua raittiusravintolaliike edullisilla ehdoilla Liike on ollut samassa paikassa 10 wuoden ajan. Lähempiä tietoja merk. „Liike" Aamulehd. kontt Tampere.

Ostamiksi tehtyjä kolmusia lapoja kosin ajatuna, kaikein halwimmalla yy K. Tapio, Läntinenk 10 Puh. l. 1215. Warasto Mustasaalahdessa. 7361

Paikkaa haluaa.

50 mk. palkkion

annan hänelle, joka laittaa palkan tukun eli wähittäiskauppaan tiskimieheksi tai matkustajaksi. Olen kauppak. käynyt ja omaan hywät suositukset ja todistukset ent toimistani kauppa-alalla. Vast. pyydän heti Tamp. Säästöp. kont. merk. „Raitis nro 2"

Palvelukseen halutaan

K. L. 2 k.

Hakkuumiehet

HUOM!

Rajaton määrä miehiä otetaan heti halkoja tekemään Haaviston kylän Urpolan metsään Pirkkalassa. 7429

Nokian Osakeyhtiö.

Pojut ja tytöt

Hyvää ansiota saatte kun tulette aamusin myymään Tampereen Sanomia!

Wuokrattawana.

1 p:stä Joulukuuta puoli ja kamari Lähemmin A. Lampén'i konkurssipesän puolesta

7430 **Oskar Helin,** Hämeenkatu 21.

I p:stä Jouluk.

4 huonetta keittiö, eteinen, kylpyhuone y m. mukavuudet. Lähemmin.
7378 **O. Helin,** Hämeenkatu 21

Hauska valoisa huoneusto,

1 huone, keittiö ja eteinen, mukavuuksineen, heti tai Joulukuun 1 päiwästä. Satamakatu 7.

Rouwa K. Ahlman.

Kalustettu huone heti tai myöhemm. wuokrattawa a Raitiustalolla Mustanlahdenkatu 18, puhelin 4 93.
7413 Mannren.

Kadotettu.

Kaksi koiran kadonnut!

Koiras ja naaras, edellinen ruskea ja jä kimäinen musta ja ruskea. Pyydä ilmo tt. niistä tai tuomaan ne

Carlsson'ille
Pellavatehtaan konttoori telef 292

Huveja.

Messukylän yksiääniset laulusuat toimivat **ILTAMAN** sunnuntaina t. k. 29 p:nä Nuorisoseuran talolla alkaen klo 6 j. pp. Lähemmin vast'edes. 7428

Avattuani täällä SEKATAVARAKAUPAN (ent. Mikkola & Vasenius), uskalllan arvoisalle yleisölle suosittaa hyvin lajiteltua varastoani, uusilla tavaroilla.

Kunnioittaen

V. R. Ranta.

PUHELIN 375.

PUUTARHAKATU 6 ITÄINENKATU

7492

Ilmotuksia.

1909 vuoden Almanakkoja,

Maisti-, Suomen-, Pulpetti-, Uusi-puupatt., Kirjoituspöytä- ja Konttori ALMANAKKOJA Säinä-, Taulu-, Muistinpano-, Nais-, Valtion- ja Kansanwalistusseura- KALENTERIA. Päiwän ostaja Nuori Suomi Joululehtä suuri wälikorma.

ELINA HJORTH
Kirja- ja Paperikauppa,
6708 Kuninkaankatu 28.

Miksi

Lipton on maailman suurin teeliike

?

=Siksi=

että sen tee on parhainta ja halwinta

Tampereen Sanomain Osakeyhtiö

Kirjapaino Aleksanterink. 22 Puhelin 5 29

varustettu ajanmukaisilla kirjasimilla ja koneilla

Tekee huolellisesti ja joutuin sekä entisestään halwemmilla hinnoilla

Kirja-, Sanomalehti- ja Liiketöitä,
y. m., y. m.

Varastossa: Rahtikirjoja, Pääsylippuja, Laivarahtikirjoja Lasku-, Tulli-. Vekseli- y. m. lanketteja.

Huom.! **Itsekopioivia rahtikirjoja** toiminimellä huokealla.

Toiminimi Y. Emil Vaarna

TAMPERE — PUHEL. Tukkuk. 972. Väh. k. 631.

Lasi- Posliini ja Emaali astioita.
Katto-, Pöytä- ja Seinä-Lamppuja.
Kattokruunuja.
Rusinoita
Luumuja
Sekahedelmiä } 1908. satoa.
Näkkileipää monta lajia

Kulutoja RALOJA

Rais- Vehnä- Rehu- Pellavansiemen- } **Jauhoja**

Manna- Riisi- Kauran } **Ryynia**

Vehnän Leseitä.
Ruismaltsita.

7434 Kohtuullisilla hinnoilla myy

Toiminimi Y. EMIL VAARNA.

Pakkasta vastaan:

Villa- puserot, käsineitä, säärystimiä, sukkia, ranustimia, vatsavöitä, liivejä, lastenleninkejä, harsoja, y. m.

Tampere, Kuninkaankatu nro 26. **O.-Y. Th. Neovius.**

Postimerkkiä t. l. konttorissa.

Kielto.

Asianomaisen kihlakunnanoikeuden tänään julistamalla päätöksellä olen tullut määräyksi talollisen **Kalle Heikkilän,** Pirkkalan pitäjän Haaviston kylässä, laillisaksi holhoojaksi, minkä wuoksi kellän kerään tästedes tekemästä Kalle Heikkilän kanssa mitään kauppoja tai antamasta hälle rahoja, uballa ettäen niistä wastaa.

Pirkkalassa, marrask. 21 p. 1908

7421 **Väinö Mattila.**

Vekselilankketoja

t. l. konttorissa.

„Joulu-Tähti",

joka jo wiime wuotena sai odottamattoman suuren kannatuksen, ilmestyy taas ensi joulukuu alkupäiwinä Osuuskunta „Kristillisen Työläisjan" r. l. kustannuksella, entistään laajempana, runsaasti kuwitettuna ja aiskitkaalla kansilehdellä. **„Joulu Tähti"** on sitältöriikkain joululehti, sen woi päättää siitä suuresta awustaja joukosta, josta tässä mainitsemme waan muutamia: tohtori Matti Heleniuś-Seppälä, pastorit A Wolleniuś, A R. Welkroos ja S. W. Renko, opettajat J. Haawisto, F Silwo ja A. M Järwelainen, rouwat Olga Haawisto ja Lydia Silwo, neidit yhtopp. Emma Järwinen ja nimim. Orpo, toimittajat: A. Kaerne, E. Järminen, A. Karinen ja K. Mäkelä, hrot E. Enbom, O. Toiwola, A. Heino y. m.

Joka siis haluaa itseleen hywän joululehden hän tilatkoon **„Joulu-Tähden"** joka maksaa ainoastaan 40 p. kappale. **„Joulu-Tähdelle** halutaan tarmokkaita asiamehiä kaikkialle Asiamiehille myönnetään runsaat palkkiot ja sitä paitsi 10 ylimäärästä palkintoa. Pyytäkää asiamiesohjeita osoitteella: **Työläisjan konttoori Tampereella.**

Tyytymättömyyttä

kaupassa on aina ostajan ja myyjän wälillä Harwinaisempaa kuitenkin on että molemmat — niin ostaja kuin myyjäkin — ovat tyytymättömiä. Niin on kuitenkin laita Tampereella ja ehkä muuallakin Suomessa. Wehnäleiwän ostajat walittawat esim Tampereella — tietysti poikkeuksia lukuunottamatta — ei saawansa yhtähyvää wehnäleipää kuin muualla. Leipurimme puolestaan wäittäwat liikkeensä kannattawan huonosti Syy on siinä ettei kanpo'esamme ole pidetty kaupan oikeita todella parhaita leipäwehkijäinhoja. Alkää uskoko leipurit, kauppiaitten wakuutteluja, waan waatikaa oikeuttanne, waatikaa kauppiaitanne aina parhaita Canadan parhaasta wehnästä jauhettuja

Bakers Special
(Leipurin erikois.)

Manitoba ja

Glenora-jauhoja,

ja tulette huomaamaan että liikkeenne menestyy mainiosti ja, ostajanne owat tyytyväisiä Niitä jauhaa Ogilven Milling Co Montrealissa Canadassa, ja ellei kauppiaanne tahdo niitä toimittaa käänkää pääsiamiehemme, P. J. Valkeapään puoleen Helsingissä, tahi Urho A. Mäkisen Tampereella, Satak. katu 26 Telefoonl 1058.

Tilauksia wastaan ottaa ja näytteitä nähtäwänä **Leipurin Erikoisjauhosta** Herra Fr. Björkqwist **Manitobajauhosta** Herra Kusto Ojanen.

Juomalaseja ilmaiseksi!

Kaikki, jotka tämän **kuukauden** aikana ostawat tawaroita minun liikkeestäni wähintäin 10 markalla saa, **wetoamalla tähän ilmo tukseen** tusinan juomalaseja ilmaiseksi.

C. G. Östensson
Hämeenkatu 9.

Huom! Ainoastaan tämän kuukauden aikana. Vedotkaa ilmoitukseen. 5807

Talouskaluja

halwimmalla

Tampereen Rakennuskonttorissa.

1448

Sähkövalon käyttäjille

Insinööritoimisto ZITTING & C:o

Hämeen- ja Kuninkaankadun kulmassa TAMPEREELLA

446

Myy suuresta warastostaan

Sähkökruunuja, Pöytälamppuja, Seinäwarsia, Warjostimia y. m. sähkötarpeita - - - - - - - - - - - -

Kuivia Kaloja

Hollannin ja Skotlannin **Matjes Silliä**

7334 **Fr. Björkqvist.**

Tampereen Rautasänkykauppa,

Verkatehtaank. 4. — **Teief. 10 36.**

Rautasänkyjä ja patjoja Smits & Kumpp. rautasänkytehtaasta Helsingistä. Aistikas työ. Halwimmat hinnat. Tiedustelkaa hinnoia ja käykää katsomassa warastoamme. Suosikaa kotimaan teoliisuutta. Erityisesti pyydämme suosittaa lasten huonekaluja, kuten piirongkia, pöytiä, sohwia y. m. 6415

Ruumisarkkuja

SUURI VARASTO kokonaan ja osittain kankailla werhottuja sekä ilman werhoja. Warastossa löytyy myös tassuja, hanttaakeja, ruuweja, päälewyjä, tupsuja, rauta- ja ruohoseppeleitä sekä niiden nauhoja.

Koska olen onnistunut tawaran hankinnassa, niin woin nyt myydä 15 % alle jo ennestään halwoista hinnoista.

Sähkö-, kirje- ja telef.-tilaukset toimin täsmälleen.

7381

Ivar Lahtinen

Tampereella, KAUPPAKATU 15. Telefooni 15.

Veritas

Kestäwä ja kewytkäyntisiä **Ompelukoneita,** uusinta mallia, tunnetulla merkillä „Veritas" ynnä niiden osia, **Ryijykoneita, öljyä** y. m. Myyvät Tampereel a

Wäinö Salokaarto ja Kumpp.
Hämeenkatu 25. — Puhelin 1138.

HUOM! Oma korjauspaja. 7164

B. Frang'in Wärikauppa

Tampereella, Läntinenkatu 27. Kiinteimistö O. Y:n talo

MYY kuonollisia maaliaineita, Kopaalilakka- ja Kiiltowärejä, Leoliinia, Herpolimo- ja Viloniinä y. m. nykyajan parhaksi tunnetuista tawaroista.

Pienoiswärejä sekä taiteilioille että harjoittelioille ynnä siwelimiä, walokuwaustarpeita, wakstuukia, tauluin ja walokuwain kehyslistoja y. m., y. m. halpaan hintaan. 6296

Junain kulut.

Junat lähtewät Tampereelta:

6,12 a.-p. Postijuna Turkuun, saapuu 11,40 a.-p., Helsinkiin 11,30 a.-p. Lähtee Lempäälästä 6,48, Wiialasta 7,01, Toijalasta 7,19, Hämeenlinnasta 8,24.

10 a.-p. Sekajuna Toijalaan 11,40 a.-p. Turkuun 8,25 i.-p. Lähtee Lempäälästä klo 10,54, Wiialasta 11,25.

1,05 i.-p. Matkustajajuna Helsinkiin 6,30 i.-p. Lähtee Lempäälästä klo 1,38, Wiialasta 1,55, Toijalasta 2,20, Hämeenlinnasta 3,25.

1,18 i.-p. Postijuna Poriin 5,54, Raumalle 8,50. Lähtee Nokialta 1,52, Siurosta 2,12, Karkusta 2,44, Heinoosta 2,56, Tyrwäästä 3,16.

1,25 i.-p. Postijuna Waasaan 11,58, Seinäjoeen 8,41, Ähtärilläkin 2,52, Suolahteen 10,36 i.-p. Lähtee Wehmaisista 1,42, Kangasalta 1,54, Suinulasta 2,09, Oriwedeltä 3,10, Korkeakoskelta 3,52, Ylöjärwi 4,13, Wilppulasta 4,47.

4,55 i.-p. Postijuna Helsinkiin 10 i.-p. Lähtee Lempäälästä 5,25, Wiialasta 5,42, Toijalasta 5,59, Hämeenlinnasta 7,01.

5 i.-p. Sekajuna Haapamäelle 10,05. Lähtee Wehmaisista 5,24, Kangasalta 5,41, Suinulasta 6,01, Oriwedeltä 7,01, Korkeakoskelta 7,53, Ylöjärwi 8,21, Wilppulasta 9,08.

5,57 i.-p. Postijuna Helsinkiin 11,10, Turkuun 10,56. Lähtee Lempäälästä 6,30, Wiialasta 6,49, Toijalasta 7,10, Hämeenlinnasta 8,18.

6 i.-p. Sekajuna Tyrwäälseen 8,48. Lähtee Nokialta 6,48, Siurosta 7,20, Karkusta 8,07, Heinoosta 8,29.

6,18 i.-p. Matkustajajuna Poriin 12,37. Lähtee Nokialta 8,44, Siurosta 9,05, Karkusta 9,38, Heinoosta 9,50, Tyrwäältä 10,10.

8,29 i.-p. Sekajuna Oriwedelle 9,57. Lähtee Wehmaisista 8,40, Kangasalta 8,58, Suinulasta 9,10.

12 yöll. Postijuna Seinäjoelle 7,58, Kokkolaan 12,21, Oulusn 5,58, Torniosn 10,12, Ähtärilläkin 8,29, Suolahteen 2,40. Lähtee Wehmaisista 12,16, Kangasalta 12,28, Suinulasta 12,43, Oriwedeltä 1,27, Korkeakoskelta 2,06, Ylöjärwi 2,31, Wilppulasta 3,00.

Junat saapuwat Tampereelle:

5,54 a.-p. Postijuna, Torniosta lähtee 7,36 a.-p., Oulusta 11,48, Kokkolasta 5,37, Waasasta 7 i.-p., Seinäjoelta 9,47, Suolahdesta 4,15 i.-p., Ähtärilläkin 6,55 i.-p., Wilppulasta 9,59, Ylöjärwi 8,30, Korkeakoskelta 8,51, Oriwedeltä 4,38, Suinulasta 5,14, Kangasalta 5,28, Wehmaisista 5,39 a.-p.

6,46 a.-p. Sekajuna Tyrwäältä 6,00, Heinoosta 6,21, Karkusta 6,39, Siurosta 7,25, Nokialta 8,05 a.-p.

8 a.-p. Sekajuna Haapamäeltä 5,53, Wilppulasta 4,57, Ylöjärwi 5,39, Korkeakoskelta 6,05, Oriwedeltä 7,05, Suinulasta 8,08, Kangasalta 8,24, Wehmaisista 8,41 a.-p.

9,26 a.-p. Matkustajajuna Riihimäeltä 6,27, Hämeenlinnasta 7,20, Toijalasta 8,20, Wiialasta 8,33, Lempäälästä 8,55 a.-p.

12,44 i.-p. Matkustajajuna Porista 8,03 a.-p., Tyrwäästä 10,49, Heinoosta 11,00, Karkusta 11,12, Siurosta 11,49, Nokialta 12,09.

1 i.-p. Postijuna Helsingistä 7,40 a.-p., Turusta 8,05 a.-p., Hämeenlinnasta 10,52, Toijalasta 12,00, Wiialasta 12,11, Lempäälästä 12,29 i.-p.

4,23 i.-p. Sekajuna Turusta 10,45 a.-p., Toijalasta 2,55, Wiialasta 3,14, Lempäälästä 3,45 i.-p.

4,48 i.-p. Postijuna Waasasta 6,20 a.-p., Seinäjoelta 8,40, Suolahdesta 7,15 a.-p., Ähtärilläkin 9,10 a.-p., Wilppulasta 1,31, Ylöjärwi 2,04, Korkeakoskelta 2,24, Oriwedeltä 3,16, Suinulasta 3,59, Kangasalta 4,14, Wehmaisista 4,25 i.-p.

5,42 i.-p. Postijunan Porista 1,02 Raumalta 12,00, Tyrwäältä 3,45, Heinoosta 4,07, Karkusta 4,12, Siurosta 4,48, Nokialta 5,08.

7,57 i.-p. Matkustajajuna Helsingistä 2,30 i.-p., Turusta 8,25 i.-p., Hämeenlinnasta 5,53, Toijalasta 7,00, Wiialasta 7,11, Lempäälästä 7,28.

11,43 i.-p. Postijuna Helsingistä 6,10 i.-p., Hämeenlinnasta 9,40, Toijalasta 10,45, Wiialasta 10,56, Lempäälästä 11,14.

Tampereella, 1908
Tampereen Sanomain Osakeyhtiön kirjapainossa.